

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: **Dr. MARTON ERNO**
A jelenlegi főszerkesztő: **Dr. MARTON ERNO**

אורי קלמן
(מורה חדש)
מתן יום יום ספרותי בשבוע החדשה
העורכת ר"ר נ. כרסון
העורך האחראי ד"ר ש. ש.
המילר: מורה חדש בע"מ ת"א תשכ"ח

Vasárnap megkezdődik az általános fogolycsere Izrael és Egyiptom között

Mindkét részről polgári személyeket is hazaengednek — Az El Ahran szerint a fogolycsere keretében átadják Izraelnek a kémkedésért elítélt Wolfgang Lutz nyugatnémet állampolgárt is — Izrael engedmenyt tett az egyezmény érdekében Gunnar Jarring munkájának megkönnyítésére

Caaknem fél éve tartó tárgyalások eredményeként létrejött a megállapodás Izrael és Egyiptom között a kölcsönös fogolycsere-ről, amely már ma kezdetét vette. A hirt tegnap az El Ahran, az egyiptomi kormány szócsöve is megerősítette, és azt is közölte, hogy az Izraelbe visszakérülő foglyok között van Wolfgang Lutz nyugatnémet állampolgár is, akit Egyiptomban Izrael javára végrehajtott kémkedés vádjával életfogytiglani kényszermunkára ítélték. Politikai körökben megállapítják, hogy Izrael komoly engedményt tett a fogolycsere végrehajtása érdekében, amikor minden elszállítandó nélkül 500 hadifoglyot már hazaengedett az elmúlt napokban, mert ezzel elő akarta segíteni dr. Gunnar Jarring, az UNO különmegbízottjának erőfeszítéseit, hogy a megállapodást létrehozza.

Izraelben 3800 egyiptomi hadifogoly van, bár a Nemzetközi Vöröskereszt közleménye ennél kisebb számot közöl. A Vöröskereszt nyilatkozata így hangzik:

Genf. (Reuter). — Az Izrael és az Egyiptom közötti fogolycsere vasárnap megkezdődik és a Szezei-csatorná-nál Kantara és Ismailia között folyik majd le, a nemzetközi Vöröskereszt megbízottainak ellenőrzésével — közölte tegnap hivatalosan a nemzetközi Vöröskereszt végrehajtóbizottsága Genfben.

A közlemény azt is mondja, hogy Izrael és Egyiptom kormányai hozzájárultak az általános fogolycserehez. A szász évvel ezelőtt, hogy újra felépítsék nemzeti otthonukat abban az országban, ahol mint nép megszűntünk. Eskol hozzáfűzte, hogy bízik az Izrael és Franciaország közötti kapcsolatokat megjavulásában.

A közkeleti helyszínről beszélt Eskol megismételte, hogy Izrael ószintén szeretne szemlont-szembe tárgyalást folytatni arab szomszáival. Szerdán este Eskol és felesége meghallgatták a Metro-politán operában a Carmen előadást Jean Louis Bar-raut új rendezésében.

Tegnap reggel Eskol a Hebrew Union College vendége volt, ahol a zsidó tudománycsok díszoktatórává avatták. A délutáni órákban beszédet tartott a Nemzetközi Kapcsolatok Tanácsában, este pedig a Lindsay new-yorki polgármester által a tiszteletre adott fogadáson vett részt. A miniszterelnököt felkereste szállodájában Nelson Rockefeller, New York állam kormányzója is.

UNO-segély kilenc közkeleti államnak
New York. (Reuter). — Az UNO jóváhagyta kilenc közkeleti állam fejlesztési tervét. A nemzetközi szervezet „fejlesztési terv” tanácsa, amelynek 37 tagja van, segélyt szavazott meg a következő kilenc államnak: Líbia, Szíria, Egyiptom, Irák, Perzsia, Kuwait, Törökország, Ciprus és Görögország. A segély több mint 100 fejlesztési tervre vonatkozik 230 millió dollár keretben.

A „TELMA” levelesakció folytatódik 6 „Philips” televízió ingyen — nyerevényként

Haifa, 1968. jan. 11. A Blue-Band „Telma” vállalat közli a „Telma” leveles akció meghosszabbítását. Ezután minden második pénteken rendezik a sorsolást. Minden sorsolás nyerevényei közt egy tükéletes „Philips” televízió készülék és 100 más díj.

A legközelebbi sorsolás 1968. jan. 19-én. A Blue-Band „Telma” művek kibővítették a verseny ke-reteit és ezúttal beklid-hető a „Telma” címére (Mifráz Haifa, P. O. B. 10010), a „Telma” leve-sek 2 dobozának felede, vagy a „Telma” tyükleves 6 üres zacskója, vagy a „Telma” tyükleves kocka 6 csomagolása. Egyikre ráírandó a vállalat 4 ké-szítmenyének neve.

A „Telma” leveles nem rég az „Arany kanál” díjat nyerték az Egye-sült Államokban, minde-gyikért és csodás ízükért.

A házasszony válasza-tására a kitűnő hagyomá-nyos Izl „Telma” leve-sek.

A jemeni király-pártiak lelőttek egy MIG-21 gépet orosz pilótájával

Aden. (Reuter). — A jemeni királypárti csapatok tüzérése lelőtt egy MIG-21 típusu repülőgépet, amelynek orosz pilótája volt és a közlések szerint a gépet a királypárti rádió közölte, hogy szentanuk látták a pilótát, amint ejtőernyővel kiugrott, de az ejtőernyő lángba borult. A rádió azt mondta, hogy az El Charik törzs tagjai, akik Szanaa kö-zelében laktak, lőtték le a gépet. A királypárti csapatok tovább folytatják előrenyomulásaikat Szanaa felé.

A New York Times jelentése: „Izraelnek nem kell félnie az egyiptomi rakétahajóktól!”

Az amerikai lap szerint az újfajta izraeli hadihajók, amelyek izraeli tervezés alapján készültek, könnyűszerrel elpusztítanak tengeraltt-járokat, nagy hadihajókat és rakétahajókat

„Az izraeli haditengerészetnek megvan a megfelelő válasza a Komár típusú orosz rakétahajókra, amelyek 3 hónappal ezelőtt elsüllyesz-tették az Ejlát torpedórom-boiót” — írja a New York Times. Haifáról érkezett tudósítása alapján.

Az amerikai lap tudósítója tudni véli, hogy Izrael ezekben a napokban gyors hadihajókat épít, saját terevei alapján, amelyek felül-szárnyalják a Komár-torpedoha-jókat, operatív erő és átító-képesség szempontjából egy-aránt. „Noha az új hajók kisméretűek — írja a lap — képesek arra, hogy felfedze-zenek és elpusztítsanak ten-geralattjárókat, repülőgépe-keket és önmaguknál sokkal nagyobb hadihajókat, vala-mint rakétahajókat is!”

Az amerikai lap tudósítója tudni véli, hogy Izrael ezekben a napokban gyors hadihajókat épít, saját terevei alapján, amelyek felül-szárnyalják a Komár-torpedoha-jókat, operatív erő és átító-képesség szempontjából egy-aránt. „Noha az új hajók kisméretűek — írja a lap — képesek arra, hogy felfedze-zenek és elpusztítsanak ten-geralattjárókat, repülőgépe-keket és önmaguknál sokkal nagyobb hadihajókat, vala-mint rakétahajókat is!”

Az amerikai lap tudósítója tudni véli, hogy Izrael ezekben a napokban gyors hadihajókat épít, saját terevei alapján, amelyek felül-szárnyalják a Komár-torpedoha-jókat, operatív erő és átító-képesség szempontjából egy-aránt. „Noha az új hajók kisméretűek — írja a lap — képesek arra, hogy felfedze-zenek és elpusztítsanak ten-geralattjárókat, repülőgépe-keket és önmaguknál sokkal nagyobb hadihajókat, vala-mint rakétahajókat is!”

Az amerikai lap tudósítója tudni véli, hogy Izrael ezekben a napokban gyors hadihajókat épít, saját terevei alapján, amelyek felül-szárnyalják a Komár-torpedoha-jókat, operatív erő és átító-képesség szempontjából egy-aránt. „Noha az új hajók kisméretűek — írja a lap — képesek arra, hogy felfedze-zenek és elpusztítsanak ten-geralattjárókat, repülőgépe-keket és önmaguknál sokkal nagyobb hadihajókat, vala-mint rakétahajókat is!”

KONGÓ MEGSZAKITOTTA KAPCSOLATAIT RUANDÁVAL

A fehér zsoldosok kiadatásának megtagadása miatt tört ki a konfliktus

Kinsassa. (Reuter). — Kongo kormányja elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai kapcsolatát Ruandával. Josef Mobutu kongói elnök már néhány nappal ezelőtt megfenyegette Ruandát ezzel a lépéssel, ha megtagadja annak a 120 fehér zsoldosnak a kiadatását, akiket Kongo akar bíróság elé ál-lítani. A tegnap kiadott hivatalos közlemény szerint, Ruanda nem tartotta be az e tekintetben a kongói kormányval kötött megállapodást.

A fehér zsoldosok, akiknek nagytöbbsége belga és fran-ciá, Ruandába menekültek át, amikor a kongói csapa-tok sikerült az ország keleti részében kitört láza-dást elfojtani a múlt év no-venberében.

Az afrikai államszövetség legutóbbi konferenciáján is úgy határoztak, hogy a zsol-dosokat ki kell szállítani Kongonak, Ruanda azonban közölte, hogy származási or-szágaikba akarja visszakü-lteni a zsoldosokat.

Jóllehet a tárgyalás hivatalosan nyilvános, csak külön engedéllyel engedik be az embereket a mindössze 200 férőhelyes rendelkezés terembe.

A 31 éves Ginzburgot és a 28 éves Glanzkóval azzal vádolják, hogy izraeli anya-got csapmesterek ki és „Fehér Könyvet” írtak Andrej Szinjavszki és Jurij Daniel szovjet írók 1968-ban lefolyt peréről, valamint hogy Phö-nix 66 címen engedély nélküli folyóiratot szerkesztettek. Ginzburg beismerte, hogy részt vett a Fehér Könyv és a Phoenix 66 folyóiratot, de azzal védekezett, hogy ezzel nem szeg-te meg a Szovjetunió törvé-nyét.

Drága nagymamám **GYÖRI ILONA** 77-t elhunytának harmadik évfordulóján, 1968. január 16-án, kedden d. u. 2.30-kor.

Imádozt férjem, drága, jó apám **dr. GIORA ASER** 77-t elhunytának második évfordulóján, 1968. január 16-án, kedden d. u. 2 órakor.

Mély fájdalommal tudatjuk a szeretett **JUSZT BARUCH** 71-t **BEN-NISZÁN** ideelötti elhunytát.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett feleségem, drága, egyetlen leányom, a legdrágább anyja, rokonunk **Feinberger Simonné** szül. **Seiner Vera** Miskolc (Lővudvar) — Haifa, Kirját-Chajim

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett feleségem, drága, egyetlen leányom, a legdrágább anyja, rokonunk **Feinberger Simonné** szül. **Seiner Vera** Miskolc (Lővudvar) — Haifa, Kirját-Chajim

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága, megboldogult férjem, édesapám, testvérem, nagyapám **dr. Salusinszky Jenő** 77-t elhunytá feletti felmérhetetlen fájdalomunkat szóban vagy írásban enyhíteni igyekeztek **ILMA MARION ES A CSALAD**

Felejtethetlen, drága jó férjem, apánk, nagyapánk, sógorunk, rokonunk **ROTH SLOMO** 71-t **SIRKÓAVATASA** csütörtökön, jan. 18-án d. u. 3.30-kor lesz a közrati temetőben (Cholon-Bát-Jam). Találkozás a bejártnál. 98-as autóbusszal a Táchná Merkazitól.

Felejtethetlen, drága jó férjem, apánk, testvérem **Hillel Grünfeld** 77-t Kirját-Ono — Vác

Felejtethetlen, szeretett férjem, apánk, testvérem **ESZTER GRUNFELD** CHAVA EFRAIM FRIED Kirját-Ono Vác—Montreal

Komplikációk léptek fel dr. Blaiberg állapotában

Víz keletkezett a szivburokban és torokfájás is jelentkezett — Dr. Christian Barnard professzor el akarja hagyni Délafrikát

Cape Town. (Reuter, UPI). — Dr. Philip Blaiberg, a híres, átfittetett szívű páciens állapotában nem várt komplikációk léptek fel, de az orvosok megragyták a helyzetet. A beteg pericardiumában, azaz a szívet védő burokban víz képződött és az orvosok már végre is hajtották a szükséges műveletet a folyadék eltávolítására. Ugyanakkor a páciens torokfájásról is panaszokból. Mindemellett az orvosok megállapították, hogy semmi jel nem mutat arra, hogy a páciens teste nem hajlandó befogadni az át-plántált szívet. A beteg hőmérséklete normális és a torok-fájás nem okoz gondot.

Mindemellett vannak orvos szakértők, akik azt állítják, hogy a vízellépződés veszede-mes tünet is lehet, mert a nedv a tüdőbe hatolhat, ami végzetes következménnyel járhat. Minthogy az orvosok Cape Townban még nem ma-gyarazták meg, hogy a víz-képződésnek mi volt az oka, nehéz megállapítani, hogy voltaképpen milyen Blaiberg egészségi állapota.

Időközben Délafrikában élénk vitát váltott ki dr. Christian Barnard professzor, aki a legutóbbi két szívtültetési operáció végrehajto-ának az a kijelentése, hogy kilőfődre látózik és hogy ál-lítólag az Egyesült Államok-ban akar letelepedni. A sebész hosszasan beszélt terveiről és hangzott, hogy nem politikai mérlegelések vezetik elhatározásában, hanem az a véleménye, hogy tudományos és anyagi szempontból egy-aránt jobb körülmények kö-zött folytathatja további mű-ködését. „Ha Délafrikában ugyanolyan lehetőségeket nyújtanának nekem, mint má-sutt, úgy itt maradok. Csak abban az esetben akarok külföldre letelepedni, ha ez minden téren kedvező változást jelentene helyzetemben.” A sebész rámutatott arra, hogy különböző műszerek hiányoznak a kórházban és Délafri-kában nincsenek magas kép-zettségű technikusok sem.

Az El Fátách tájbei csoportja a bíróságon

A luddi katonai bíróság tegnap nyílt meg a második bűnper az elfogott El Fatach terroristák ellen. A ké-pünkön látható három vádlott Omár Muchamad Branszki 35 éves munkás, Machmed Chalil Daszuki 44 éves mun-kánküli hivatalnok és Abdel Chaim Másáf 26 éves adóhivatali alkalmazotti beavolták, hogy falujukban Tájbaban, El-Fátách bázist akartak létesíteni. Az egyik főtanu az első perben életfogytiglani fegyházra ítélt Ferchát (Kasztro), akit azt is elmondotta, hogy szer-zete fordulatmal akart előlétni Izraelben.

Egy évtől hét évig terjedő börtönbüntetést kért az ügyész a szovjet intellektuellekre

Egy nemzetközi jogászszervezet megbízottját nem engedték be a tárgyalótérembe

Moszkva. (IFP, Reuter). — A szovjet intellektuellek ellen folyó tárgyalás ügyésze börtönbüntetést kért a négy vádlottra éspedig hét évet Jurij Glanzkóv, öt évet Alekszej Dobrobolszki és egy évet Vjera Laskova ellen. A vád szerint két órát tartott és a tárgyalás során a vádlottak beszédeltek. Valójában, hogy a tárgyalás ma folytatódik és ezúttal a vádlottak teszik meg nyilatkozataikat. A teg-napi tárgyaláson négy szak-értőt hallgattak ki. Egy fia-tal ügyvédet, akit az Am-nesty International nemzet-közi jogászszervezet küldött ki, nem engedték be a tárgyalótérembe. Az ügyvéd, aki a norvégiai munkáspárt tagja, szerdán este érkezett a Szovjetunióba turistavi-zummal.

Jóllehet a tárgyalás hivatalosan nyilvános, csak külön engedéllyel engedik be az embereket a mindössze 200 férőhelyes rendelkezés terembe.

A 31 éves Ginzburgot és a 28 éves Glanzkóval azzal vádolják, hogy izraeli anya-got csapmesterek ki és „Fehér Könyvet” írtak Andrej Szinjavszki és Jurij Daniel szovjet írók 1968-ban lefolyt peréről, valamint hogy Phö-nix 66 címen engedély nélküli folyóiratot szerkesztettek. Ginzburg beismerte, hogy részt vett a Fehér Könyv és a Phoenix 66 folyóiratot, de azzal védekezett, hogy ezzel nem szeg-te meg a Szovjetunió törvé-nyét.

Drága nagymamám **GYÖRI ILONA** 77-t elhunytának harmadik évfordulóján, 1968. január 16-án, kedden d. u. 2.30-kor.

Imádozt férjem, drága, jó apám **dr. GIORA ASER** 77-t elhunytának második évfordulóján, 1968. január 16-án, kedden d. u. 2 órakor.

Mély fájdalommal tudatjuk a szeretett **JUSZT BARUCH** 71-t **BEN-NISZÁN** ideelötti elhunytát.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett feleségem, drága, egyetlen leányom, a legdrágább anyja, rokonunk **Feinberger Simonné** szül. **Seiner Vera** Miskolc (Lővudvar) — Haifa, Kirját-Chajim

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hön szeretett feleségem, drága, egyetlen leányom, a legdrágább anyja, rokonunk **Feinberger Simonné** szül. **Seiner Vera** Miskolc (Lővudvar) — Haifa, Kirját-Chajim

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága, megboldogult férjem, édesapám, testvérem, nagyapám **dr. Salusinszky Jenő** 77-t elhunytá feletti felmérhetetlen fájdalomunkat szóban vagy írásban enyhíteni igyekeztek **ILMA MARION ES A CSALAD**

Felejtethetlen, drága jó férjem, apánk, nagyapánk, sógorunk, rokonunk **ROTH SLOMO** 71-t **SIRKÓAVATASA** csütörtökön, jan. 18-án d. u. 3.30-kor lesz a közrati temetőben (Cholon-Bát-Jam). Találkozás a bejártnál. 98-as autóbusszal a Táchná Merkazitól.

Felejtethetlen, szeretett férjem, apánk, testvérem **Hillel Grünfeld** 77-t Kirját-Ono — Vác

Felejtethetlen, szeretett férjem, apánk, testvérem **ESZTER GRUNFELD** CHAVA EFRAIM FRIED Kirját-Ono Vác—Montreal

EZ A TE ORSZÁGOD —

DUBEK ROYAL Filler
20 KING SIZE CIGARETTES
és ez a te cigarettád

MINIDENKINEK...

SZOMBATI NAP TÁR

1968. január 12., péntek
1968. január 13., szombat
Szombat kimenetel:
Jeruzsálem 5.33
Tel-Aviv 5.31
Haifa 5.31
Beer-Seva 5.34
Jaffa 5.39

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 4.18
Tel-Aviv 4.36
Haifa 4.35
Beer-Seva 4.35
Jaffa 4.39

HETI SZAKASZ

Heti szakra Vajchi
Hittörténelmi jómé David
Machim 1. 2.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR

TEL-AVIVBAN
Péntek: 17-23 óráig
Fényk. Hámelch George 28.
Tel. 2721. Szociális, Giv'at
Tel. 44003. Kitebitz, Hajar-
kon 22. Tel. 55566.
Szombat: 10-19 óráig
Bikar, Kikar Dizenoff, tel.
22648. GROSS, Senkin 27, tel.
52052. Szociális, Giv'at, Giv'
Tel. 24003. VITA, Jaffa, Jehuda
Hajmit 61, tel. 82272.
Jaffa, Jehuda Hajmit 67, telefon:
6174. Moskovicz, Hámelch Ge-
orge 28, tel. 6266. Cafon, Je-
huda Hámelch 33, tel. 44995.
VITA, Jaffa, Jehuda Hajmit 61,
tel. 82272.

RAMAT-GAN

Péntek: Ramat-Gan, Bialik 51.
Tel. 721968.
Szombat: Jahlom, Rech. Jaha-
son 65, tel. 721968.

PETACH-TIKVA

Péntek: Petach-Tikva, Cion 13.
Szombat: Petach-Tikva, Cion 13.
Tel. 51000.

HERZIA

Péntek: Herzia, Ramat-Gan, Bialik 51.
Tel. 721968.
Szombat: Herzia, Ramat-Gan, Bialik 51.
Tel. 721968.

BEER-SAVA

Péntek: Beer-Sava, Reh. Jaha-
son 65, tel. 721968.
Szombat: Beer-Sava, Reh. Jaha-
son 65, tel. 721968.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Dr. Eisen, Reh. Sirmson 5a.
Tel. 22748. Dr. Simon, Reh. Sirmson 5a.
Tel. 22748. Dr. Haim, Reh. Sirmson 5a.
Tel. 22748. Dr. Haim, Reh. Sirmson 5a.
Tel. 22748.

LAKÁS

LAKÁS, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.
LAKÁS, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.

JÁRMŰ

JÁRMŰ, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.
JÁRMŰ, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.

HANGSZER

HANGSZER, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.
HANGSZER, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.

KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁR, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.
KÖNYVTÁR, kibérelhető a szent-
m. „EXPRESS” irodáján Tel-Aviv, Reh. Bialik 51, tel. 721968.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR

Jeruzsálemben:
Péntek: Aramovics, Hámelch Ge-
orge 28, tel. 24972.
Szombat: Reznik, Rech. Aa 15.
tel. 33662.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Jeruzsálemben:
Péntek: Dr. Moskovicz Avrahám,
Hámelch Ge'orge 28, tel. 24972.
Szombat: Dr. Moskovicz Avrahám,
Hámelch Ge'orge 28, tel. 24972.

HAIFAI MOZIK MŰSORA

MIRON - PARBAJ A VILÁG KORŰL
ACMON - A BOLDOG SZIV
RON - ES MENT A MEZŐN
ARMON - CASINO ROYALE
MAY - AZ EJSZAKA KOZELETTÉVEL
ORAH - ELNI AZ ELEBTET
AMFITEATRUM - A BARÁTNŰ TITKA
DOMINO - MA EJSZAKA... VAGY SOHA

KÜLÖNFÉLE

A. ZUERKEMANN FOGASZATI
LABORATORIUM, expressz javítá-
sok 60 óra alatt, T.-A., King
George 5, tel. 612429.
JÓLSZÁBOTT ÓLTÓNY, elegáns
kostüm készíti J. D. Szabogá-
ban, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

Ne fordítsón háttát a valóságnak

Az üzleti élet gól-helyezetei csak
RENDSZERES HIRDETÉS
útján lehet kiaknázni!

ALLÁS ADÁS VÉTEL

EIDOGOS KERES VEIZ
Zev Adogos uzeme, Weiz-
Gibor Jiszraél 10, tel. 25702.
ALEF-ALEF VARRONOT
keres kislyan ruhakoz. Ajánko-
sok Tel-Aviv, tel. 82911.

Szabókat BORKÁTHOZ és szűcsöket

„Israel Coat” Ltd.,
T.-A., Ben Jehuda 164

Leszállított árakok! HALOSZOBÁ-ÁGYAK

gumivarjú és „Paradies”
matracokkal, fejtámlák.

ADLER

ágy-ágyár
T.A., Nachlat Benjamim 134.
Tel. 82536.

ADLER

ágy-ágyár
T.A., Nachlat Benjamim 134.
Tel. 82536.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

KERESÉS

KERESÉSEM FISCHER SANDORT,
született Bonnyadon, 1921 dec-
29-én, anyja Roth Fám, nővére
Sterna Jechuda, férj: Ben Se-
van lakott, Sálom Ben-Jechák
néven. Ertesztett férj: Mrs. Jack
Rosen, 1929-1930. Tel: 1972.
Toronto 19, Ont., Canada.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

HÁZASSÁG

46 EVES, független tisztviselő,
állásban, lakással, keresi magá-
hoz illő, szombatiról, középma-
rásiulányt vagy özvegyt, ismeret-
leg hazaság egyelőre. Tel-Aviv,
POB 28147.

Küldjön várnentes IKKA ajándék utalványt

magyarországi rokonaink és barátaink
akik azt, ha így kívánják, bármely takarékpénztár-
ban, vagy postahivatalban azonnal készpénzre is át-
váltathatják.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

MEGREDELŐHELYEK:

JERUSALEM: Vajda János (helyettes Boros Sándor) talál-
lével, Tel-Aviv, Alonby 25, felen-
tel. (Mugrával szemben). Tel-
fon: 38972.

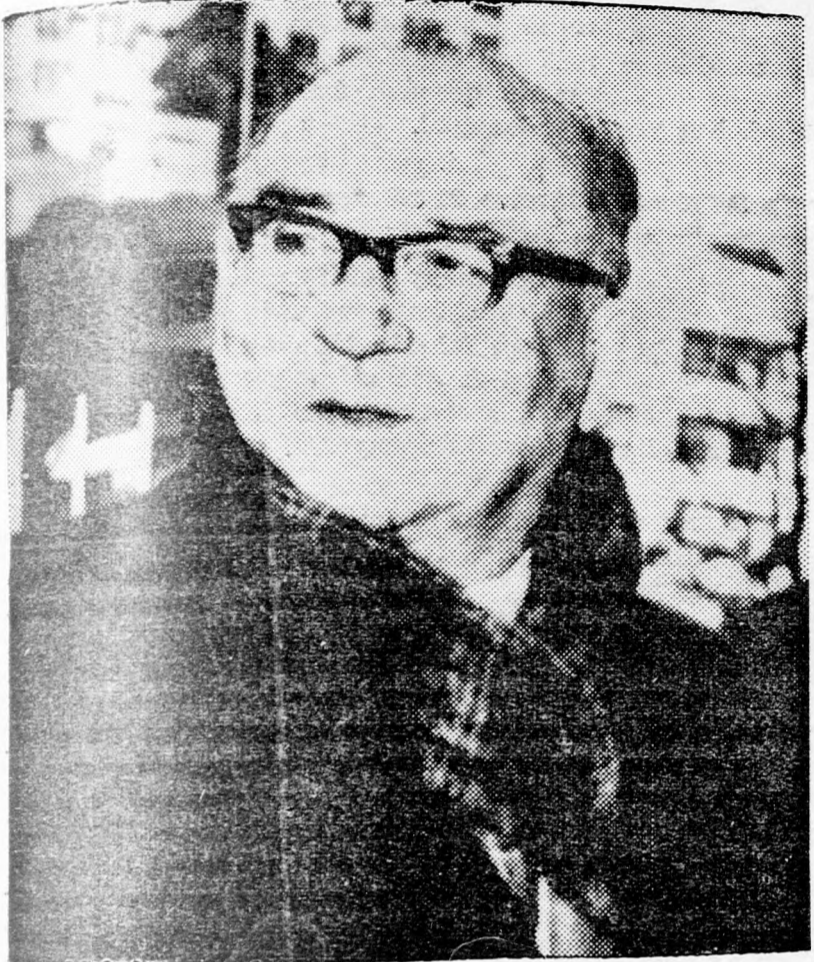
MEGREDELŐHELYEK:

1968. JANUÁR 12.

א" טבח השמיני

Eskol miniszterelnök és hitvese amerikai látogatása

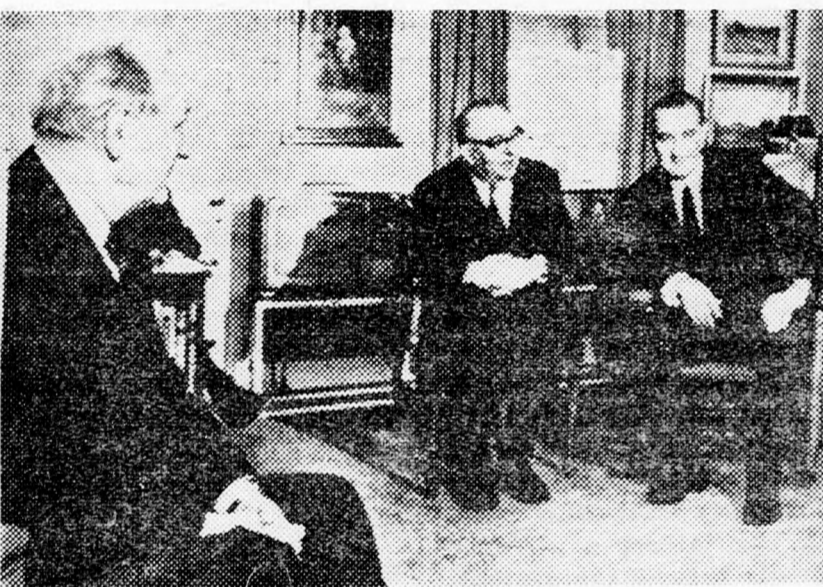
Eskol miniszterelnök a nagy hidegben gyalogszába burkolózva érkezik az UNO-palotához, hogy találkozzon U Tant főtítkárral

Miközben a miniszterelnök U Tanttal tárgyalt az UNO központban, Mirjam Eskol asszony, mint Gideon Ráfáel külügyi államtitkár hitvesének vendége, az UNO-hoz akkreditált diplomaták feleségeit fogadta.

Eskol miniszterelnök és U Tant, az UNO főtítkára kezét fogják a kettejük között lezajlott barátságos beszélgetés befejeztével.

Johnson elnök és Lévi Eskol a közelkeleti helyzetről tárgyalnak, Dean Rusk külügyminiszter (balról) feszülten figyel az eszmecserén.

Schlesinger és a Vietkong

Irtta: Kishont Ferenc

Az olvasó bizonyára emlékszik még miniatűr kis albérlőmre, Schlesingerre. Az ellenszenves lényecske magassága nem haladja meg a két centimétert tornacipőben, de az nem gátolja őt abban, hogy bele ne szóljon mindenbe a világon. Az elmúlt napokban letelepedett a fejemen és onnan olvasta velem együtt az újságcikket Eskol texasi látogatásáról. Az egyik vezércikk például megállapította, hogy Johnson elnök két dolgot fog követelni: kivonulást a nyugati partvidékről és Délvietnám elismerését. A haladó szellemű újság álláspontja világos volt: visszavonulásról lehet beszélni, de Szai-gon elismerése szóba sem jöhet. Vannak dolgok, amelyek egyszerűen a lehetetlenséggel határosak...

Ekkor kopogtatott Schlesinger a homlokomon belülről: — Felőlem — mondotta — el lehet ismerni Délvietnámot.

Véppára lepte el az agyamat. Ez a sötét reakció hangja, munkásellenes elemek elvetélt handabandázása.

— Felőlem — folytatta Schlési — annyit bombázzhatják Észak-Koreát, amennyi csak beléjük fér...

Körülmézttem, hogy nem hallotta valaki ennek a kis faszista dögnök féktelen uszítását. Ötödik hadoszlopot hordozok magamban.

— A magam részéről — így Schlési — pontosan annyit törődök Észak-Koreával, mint amennyit az észak-koreaiak törődtek a gyermekeinkkel, amikor szomszédaink bejelentették a kiirtásunkat. Sukeirít támogatják a bitangok, mehetnek is hát énfelelem a fészkes fenébe...

— Schlesinger — emeltem fel intő ujjamat — ez egy humánus probléma.

— Nagyon elszűkült a látóköröm. Tul sok az akna a körzetben...

Schlesinger elnyújtózkodott az egyik puhább agytekeresemen és rágyújtott egy szivarára.

— Brezsnyev elvtárs megmondta, hogy a dolgokat kizárólag dialektikus szemszögből szabad nézni — mormolta Schlési a fülemben —, aki a nagy cionista forradalmat támogatja az a barátom, aki ellene van azaz ellenségem, fajra, nemre és igére tekintet nélkül. Nem vagyok többé hajlandó lelkesedni Fidel Castroért, aki uszít ellenünk és uszítani Délafrika ellen, amely lelkesedik értünk. Mindaddig, míg nem érdeklődöm a csehszlovák koncentrációs táborok törvényessége felől, nem vagyok hajlandó Délafrika néger körzeteit sem felülvizsgálni. Ez a fentnevezett országok magánügye, mindegyik nemzetnek joga van kiépíteni a saját jólmegérdemelt poklát. A világ népeivel fenntartott kapcsolataimat kizárólag a fentemlített népeknek a világtörténelem legfontosabb eseményével kapcsolatos magatartása határozza meg és ez a zsidó állam léte és virágzása...

Schlesinger már egész vörös volt:

— Felőlem felléphet Smuel Rodenszki Németországban, amennyit csak akar, mindaddig, amíg ez a nagyhatalom szilárdan mellettünk áll a létünkért vívott küzdelemben. Manapság minden ellenszenvem a szíriaiaknak és Gomulka elvtársnak van fenntartva...

— No csak, no csak, — próbáltam megnyugtani — mitől izgatja úgy fel magát?

— Nem vagyok hajlandó jámbor hülye lenni az álszentségnek ebben az orgiájában — üvöltötte Schlési. — Legyen szíves magyarázza meg nekem, hogy miben különbözik Dél-Vietnám a világ többi boldog csatlós-államaitól? Mert a magyar kormány úgy találja, hogy idegen megszállás alatt áll? Talán Dahomeyban törvényesebb kormányt alakítottak a legutóbbi puccs örmeistereit, vagy Romániában vannak szabadabb választások?

— Nincs velük semmilyen vitánk, csakis az amerikaiakkal...

— Vita? Hiszen a halálos ellenségeinkkel harcolnak, a szörnyeteg ellen, amely világosan közölte, hogy Izráelt feleslegesnek találja a világ térképén! Különös tehetségük van maguknak a dolgok felcserélésére! Hajlandók a halál angyalát támogatni az egyetlen barátjuk ellen...

— Bocsásson meg, Schlesinger, de ez nem barátság, hanem érdekközösség.

— Felőlem hívhatja recehártjának, a lényeg, hogy kiállnak mellettünk. Vegye ki Amerikát Aba Even mögül és meglátja, milyen egy őszinte, szívveljövő szavazás az Egyesült Nemzetekben! Vajon tényleg nincs abban valamilyen logika, hogy országunk támasza és sarkköve, amely már elrontotta miattunk az összes kapcsolatait a Közelkelet népeivel, elvárja tőlünk, hogy mi is motyogjunk néhány éppéltérző szót az ő háborújával kapcsolatban? Vajon olyan nehéz nekünk megérteni azt a demokratikus államot, amely a végnélküli háború zsákutcájába került egy makacs diktatúrával és nem képes azt a tárgyalászatához kényszeríteni? Azt mondja, hogy ez egy erkölcselen háború? Vajon látott már erkölcsöt? Vagy talán annyira megvetjük azokat a hadseregeket, amelyek nem hajlandók feltétel nélkül visszavonulni?...

— Schlési, Schlési, az egész világ Amerika ellen van!

— És Izráel ellen! Világ agresszorai egyesültek! Schlési felmászott az idegeim közé a fejem búbjában és lefeküdt aludni:

— Ha le kell mondanom valamiről Texasban, akkor én lemondok a Vietkongról — jegyezte meg. — En nyugodtan elismerném Délvietnámot, ha ez olyan fontos Johnsonnak. A Mápámmal majd csak elintézem valahogy...

A Hiszladrut arab osztályának vezetője elmondja az Uj Kelet olvasóinak:

„Szívesen tevékenykednék a felszabadított területeken”

— Interju Jákov Kohénnel —

Huszonhárom éve dolgozik Jákov Kohén a Hiszladrut arab osztályán, amelynek két éve ő a vezetője. Előkészítője és végrehajtója volt annak a programnak, amely először szervezett munkássá tette az izraeli arab dolgozókat, majd pedig teljes egyenlőséget biztosított számukra a Hiszladruton belül.

— Mikor történt az egyenlőség?

— 1959-ben. Ma már valamennyi fórumunkon — a legmagasabbakon is ott ülnek az arab munkások képviselői.

Az arab osztály legidősebb témájáról beszélgetünk. Mi lesz a felszabadított területek munkavállalóival szak-szervezeti szempontból?

— Jeruzsálem óvárosában már megalakult a Hiszladrut, mivel formális értelemben is Izráelhez tartozik ez a városrész. El kell mondanom, hogy a jordániai ura-

lom alatt 16 szakmai szervezet működött az óvárosban, tétőszerv nem volt. Most megalakítottuk. Kiténő instruktoraink voltak...

— Kik?

— Az utóbbi két évtizedben számos tehetséges funkcionárius kovácsolódott ki az arab szakszervezeti mozga-

lomban nálunk. Szívesen működnek közre, hogy megteremtődjenek a szervezett munkások keretszervei.

— Mi a helyzet a felszabadított területeken?

— Ott még csak a problémák felmérésének a stádiumánál tartunk.

Azt vizsgáljuk, hogy milyen feltételek mellett dolgoznak a munkavállalók, milyen szociális jogok birtokában. S tanulmányokat készítünk a teendőkről.

— Mi a célja a vállalkozásnak?

— Olyan helyzetet akarunk teremteni, hogy ha sor kerül a Hiszladrut tevékenységének kiterjesztésére, akkor tudjuk, hogy milyen irányba induljunk, s mihez kezdjünk.

— Véleménye szerint, mi a legidősebb feladat?

— A szakmai továbbképzés megszervezése. És a nők jogállásának a rendezése a munkapiacra.

— Gondolja, hogy sor kerül belátható időn belül arra, hogy munkához lássanak a felszabadított területeken?

— Mi javasoljuk az illetékes ténylezőknek.

— Hallhatnánk a legfőbb érveket?

— Azt mondjuk, hogy ha sikereket értünk el az egyes afrikai és ázsiai országok dolgozói körében, akkor hasonló jó munkát végezhetünk a felszabadított területeken is. Ezzel biztosíthatnánk a konszolidációt és a szomszédos országok arab munkás-rétegei körében is jó visszhangja lenne a tevékenységünknek. Persze, vannak más megfontolások, amelyek késleltetik a szak-szervezeti munka megkezdését. Mi minden esetben állunk... (bene)

TÖRTÉNELMI LECKE

Egy nagyon kedves ismerősöm, közvetlenül a hatnapos háború után Romániában járt rokonlátogatás céljából. Ottani élményeiről és tapasztalatairól a legnagyobb csodálattal számol be izraeli barátainak. Izráellel kapcsolatban ez nem az a Románia, amelyet hét évvel ezelőtt — alijázása idején — ismert. A hatóságok közegében, egykori keresztény ismerősei elhalmozták a figyelmesség és tisztelet különféle megnyilatkozásaiival.

— Ugy éreztem magam — mondja ismerősöm — mintha a zsidó állam nem hivatalos követe lettem volna.

De az igazi meglepetés akkor érte igazán az Izráelből érkezett turistát, amikor a repülőtéren reá várakozók között ott látta egyik zsidó rokonát, aki magas állami és pártfunkciót tölt be és alijázása idején még bucsuzni sem akart tőle. Ez a megbízható párttag a következőket mondta neki: „Most érzem magam először életemben embernek és büszké zsidónak.”

Amikor hölgyismerősöm ellátogatott rokona lakására, se vége, se hossza nem volt a sok kérdésnek. Magyarazza meg, hogyan győzött a kis izraeli hadsereg, mi volt az izraeliek érzése a háború napjaiban, mik a kilátások a békére, stb.

A rokon fia nem tudott betelni az izraeli képeslapok nézésével és sóhajtott, hogy nagyon irigyliz azokat a fiatalokat, akik Izráelben élnek.

Bármerre járt, zsidók és keresztények egyaránt szimpátiával viselkedtek iránta és nyíltan hangoztatták, hogy a júniusi napokban mindenki Izráel győzelméért imádkozott Romániában.

Ezzel szemben az utóbbi hetekben, De Gaulle nevezetes beszéde óta Franciaországban lényegesen megváltozott a helyzet a zsidókkal és Izráellel szembeni magatartás. Szó sincs róla, hogy keresztények nyíltan antiszemitáskodnának, vagy, hogy zsidóknak tartaniok kellene kilengésektől. De van valami, ami kényelmetlen, vagy kellemetlen érzéseket okoz a francia zsidóságnak. Nem büszkékednek nyíltan Izráellel és zsidó mivoltukkal.

Miközben Románia országos főrabijja, dr. Rosen, Izráelbe való megérkezése után azt nyilatkozta a sajtó képviselőinek, hogy boldog országa Izráel iránti magatartása miatt, Franciaország tiz zsidó hitközségének képviselője lemondta az Izráelben meg-

És mondta...

1. ...egy jogi ügyekben teljesen laikus ember:
— Sokáig azt hittem, hogy az alperes a felperes beosztottja.

2. ...egy férfi barátjának:
— Én sohasem haragszom, ha a feleségem az utolsó szó, sőt kimondottan örülök neki, ha már odáig jutott.

3. ...egy asszony a közvélemény-kutatóhoz:
— És hol találhatom majd meg, ha netalán a véleményemet megváltoztatnám?

4. ...egy morózus férj, egy másik férjnek:
— Mit várok chanukára? A feleségem rokonait.

2 Uj Kelet 1968. I. 12

Irta: Rössel Mordecháj

tartandó zsidó hitközségek konferenciáján való részvételét.

Bizonyára tartottak tőle, hogy hivatalos francia körök rossz néven veszik esetleg ezt az aktust. Talán valahol valaki terhükre írja majd, hogy nem elég jó francia hazafiak.

Valaki, aki a napokban jött vissza Franciaországból, meséli:
— Párizsban voltam és minden nap bementem egy főtéri üzletbe meglátogatni egyik ott dolgozó régi barátomat. Mint mindig, most is hangos sálommal köszöntöttem barátomat. Harmadik látogatásom után barátom megkért, hogy csak akkor mondjak sálomot, ha senkisé hallja.

— Miért — kérdeztem tőle érthetetlenül?
— Azért — válaszolta barátom kissé szégyenkezve — mert vannak kliensek, akik nem veszik jónéven a hangos héber szót.

Vagy egy másik eset, amelyről egyik héber napilap tesz említést.

A Metro bejáratánál egyik izraeli utas elfelejtette — tévedésből — átadni jegyét a jegyszedőnek. A jegyszedő hangosan utána kiáltott: „hej uram, mi van a jeggyel, a vagy talán zsidó?”

Nekünk zsidóknak van egy jellegzetes tulajdonságunk: művészi módon tudjuk magunkat elvonatkoztatni, olyan valóságtól, amely kellemetlenül érint minket, amely megdönti eddig vallott nézeteinket, vagy felfogásunkat. És hogy ne kényszerüljünk kényelmetlen következtetések levonására, szofizmak egész

Március elsején nyílik meg az első állami javítóintézet

A Kirját Átá melletti „Gilám” javító összesen 96 fiatalok befogadására alkalmas, 9-18 korig. A Gilám lehetővé teszi, hogy a fiatalok büntözöket ne kelljen a felnőtt büntözökkel összezárni.

Március elsején adják át rendeltetésének az első állami javítóintézetet, amely a Kirját Átá melletti Sfarámban épült és nemzetközi szakértők tervezték. Az intézetet a „Gilám” nevet kapja. A javítóintézet 96 személy befogadására alkalmas és 9-18 éves korú ifjakat irányítanak oda az illetékes hatóságok.

Az intézet zárt és félig nyílt részre oszlik. Az építkezés 3 millió fontba került. Egy-egy javítóintézeti ifju gondozása havonta 700 fontba kerül. Ez az összeg azért ilyen magas, mert minden két gondozottra egy-egy oktató jut. A javítóintézet zárt részét öt méter magas kerítés övezi, ezen pedig két méter magas drótkerítés húzódik, amelyet éjszakára kivilágítanak. Öröket azonban nem alkalmaznak a falak mentén. Az intézetben magánzárka is van, amely az egyet-

Az „Alef” kiadónál megjelent „Olám echád” — Egy világ — címmel Jiccháq Ziv-Av könyve, amelyben megírja egy nagyszabású ázsiai utazás tapasztalatait. A szerző — akinek ez a kilencedik könyve — hosszú időn át a hadügyminisztérium felvilágosítási és tájékoztató osztályának volt a vezetője, jelenleg pedig a mezőgazdák szövetségének az élén áll. Izraeli szemmel nézett körül Ziv-Av Ázsiában, ahol sok még a felfedezni való számunkra, s színes riportert-stílusával olykor publicisztikai hatásokra is képes.

seregét vonultatjuk fel annak bizonyítására, hogy ami történt valahol, az csupán sajnálatos félreértés, megkerült agyu egyének, vagy klikkek különakciója, amiket az idő meg fog változtatni — javunkra.

Mennyi erőt, életet, logikát pazaroltak világszerte zsidó kommuniszták annak bizonyítására, hogy a Ribbentrop-Molotov paktum a világképet szolgálja tulajdonképpen. Később, napnál világosabb érvekkel bizonyították, hogy Sztálin a zsidó nép nagy barátja. És amikor a hírhedt orvospercek folytak Moszkvában, akadtak zsidó szocialisták, akik ezt a szörnyűséget is „megtudták érteni és magyarázni.”

Ma — a megfelelő különbségek ismerete és fenntartása mellett — azt bizonyítgatjuk ország-világ előtt, hogy De Gaulle nem Franciaország, hogy a francia nép velünk és mellettünk van, hogy csupán elnökválasztás szükséges ahhoz, hogy vonalváltozás álljon be a francia politikában.

A valóság az, hogy népek és országok egymáshoz való viszonyát elsősorban az érdek határozza meg. Ameddíg Franciaország Algéria ellen küzdött és szűke volt Izráelre, mint szövetségesre, hogy sakkban tartsa Egyiptomot, barátja volt Izráelnek. Attól a perctől fogva, hogy Franciaország feladta ezt a háborút, érdekei a gazdag és nagy népességű arab országok felé vonzóttak, De Gaulle csupán végrehajtója ennek a francia érdekepolitikának.

Ha az iraki petroleum és a hatalmas felvevőképességű arab piac rentábilisabbnak bizonyul Franciaország szá-

len büntetés, amelyet az intézet lakói ellen alkalmazhatnak. A rendelkezés értelmében maximálisan 24 órán keresztül tartható valamely gondozott ifju, de csakis az igazgató engedélyével.

A javítóintézethez iskola, tanműhelyek és orvosi rendelő is tartozik. A nagy étkező egyben kulturterem és templom céljait is szolgálja. Külön gondoskodás történik arról, hogy a javítóintézetbe került fiatal büntöz ne teheszen kárt önmagában. Az intézet megnyitásának első fázisában 48 fiatalok büntözöt helyeznek el ott, ennek felét a zárt, más felét pedig a „félig nyílt” részben. Valamennyien elitáltak, javarészüket három évig terjedő szabadságvesztéssel sújtották.

Az illetékesek hangoztatják, hogy az intézet megnyitása lehetővé teszi, hogy az elitált fiatalok büntözöket ne kelljen a felnőtték részére szolgáló börtönökbe küldeni. A Langermann, a népjóléti minisztérium ifjusági ügyekkel foglalkozó osztályának helyettes igazgatója azt mondta, hogy a javítóintézet „az utolsó mentőállomás szerepét” tölti be a fiatalok büntözöknél.

mára, mint Izráel, akkor meg fogják találni a megfelelő ideológiai alapot annak bizonyítására, hogy miért kell feladja a „tradicionális” Izráel-barátságot.

Mi, zsidók a gálat országaiban függvényei vagyunk az illető országokban uralkodó rendszereknek.

Ha a jelenlegi román kormány — nem filozsemitizmusból, hanem a maga jól felfogott érdekében — olyan politikai vonalat követ a Közelkelet kérdésében, amely nagy mértékben azonos Izráel érdekeivel — a romániai zsidóság megengedi magának, hogy hangosan hurrázzon a Cáhál győzelmének.

Ha a lengyel kormány — például — ellenzi ezt a vonalat, a lengyel zsidóság jobbik része magába fojtja Izráel-barát érzelmét, míg annak sejtésebb része nyíltan részt vesz a lengyel kormány zsidó és Izráel-ellenes uszításában.

Ameddíg De Gaulle elnök a tv felvevőkészülék előtt mosolygott Ben Gurionra és „örök hűséget” esküdött Izráelnek, Franciaországban divat volt cionistának lenni. Ma, amikor ez az egyébként kapriciozus, öreg politikus savanykásan néz felénk és nyíltan szemére hányja a francia zsidóságnak kettős lojalitását — a francia zsidók nagy része gondterhelten mérlegeli ezt a helyzetet.

Izráel államának meg kell találnia a módját annak, hogy megértesse a gálat országaihoz élő zsidókkal ennek a helyzetnek a veszélyes voltát. Ami megtörtént tegnap Magyarországon és ma Franciaországban, az megtörténhet holnap más helyen, vagy helyeken. Aki nem akar az események tehetetlen objektuma lenni, annak Izráelben a helye.

Ez nem cionista propaganda, nem nemzeti hurok pengése, hanem gerinces, emberhez méltóan élni akaró zsidók egyetlen járható útja.

Vajon megértik-e ezt zsidó testvéreink és hajlandók lesznek logikus következtetések levonására?

Nagy emberek mosolya

KÁRMÁN TÓDOR, az Izráelben járt híres magyar zsidó aeronautikai tudós volt az első, aki 1963 február 18-án megkapta John Kennedy kezéből az akkor létesített „a tudomány nemzeti érdemrendjé”-t. A bensőséges ünneplés a Fehér Ház rózsakertjének teraszán folyt le és annak befejeztével John Kennedy karon fogta a 80 éves tudóst, hogy lesegítse a lépcsőkön.

Köszönöm, elnök úr — hárfította el a segítséget Kármán Tódor —, az embernek nincs szüksége segítségre ahhoz, hogy lefelé menjen. Csak ahhoz, hogy: felfelé.

FERNANDEL, a híres francia színművész egyszer sokat vesztett kártyán. Az egyik barátja megszajnálta és azt mondta, hogy már rég figyelni Fernandel kártya játékát, de még sohasem volt ilyen rossz napja.

Fernandel csak legyintett: — Csak én vagyok a hibás — mondta rezignáltan. — Otthon felejtettem két Jolly Jockert,

HOROSZKOP

VIZÖNTŐ

(Január 21-től február 19-ig)

Ujra alkalmá nyílik arra, hogy legjobb képességeit bizonyítsa. Ne sajnálja az erőt, energiát, magától semmi sem megy. Csak arra vigyázzon, hogy miközben kiaknázza a kedvező lehetőségeket, ne sértse meg senki érzékenységét.

HALAK

(Február 20-tól március 20-ig)

Rövidesen megoldja egyik égető problémáját, készüljön rá. Ha anyagilag szeretne jobb helyzetbe kerülni, új pénzkereső módszerekhez nyuljon, a régi bevált ugyan, de nem kecsegtet további távlatokkal. Ezt vegye tudomásul.

KOS

(Március 21-től április 20-ig)

Eszébe ne jusson azt gondolni, hogy jelenlegi nagy erőfeszítései nem hoznak majd rövidesen eredményt. Az életben általában minden befektetés kifizetődik. Az öné is. A nehézségekkel se törődjék, bátran menjen előre. Ha szerelmi téren fordulat következik, vállalja a kellemes következményeket.

BIKA

(Április 21-től május 22-ig)

Nem kell büszkékednie a rossz tulajdonságaival. Mutassa a jó oldalait meg másoknak. Igyekezzen hűvös maradni viták idején, veszekednie nem szabad közügyekben. Békésebb hírokat pengessen, ha lehet. Ellenben családi vonatkozásban fordított a helyzet. Ott álljon a sarkára.

IKREK

(Május 23-tól június 21-ig)

Egy rövid, de eredményes tárgyalás eloszlatja a felhőket, megold régóta vajdó problémákat. Családi körben lehet egy veszekedés, amelyben önre békítő, közvetítő szerep vár. Lássá el eredményesen!

RÁK

(Június 22-től július 21-ig)

Megtudja, hogy egy fontos ügyben alaptalan volt a féltelme. Ha szórakozási lehetőségei mutatkoznak, ne próbáljon kibújni e kellemes kötelezettség alól. Kimélje az idegeit, ne vállaljon magára újabb munkát.

OROSZLAN

(Július 22-től augusztus 21-ig)

Ne pocsékolja el az idejét felesleges dolgokra. Tűzzön ki magának valami komoly életcél, s azt igyekezze elérni. Társadalmi sikon erősödni fog a helyzete. Aknázza ki.

SZÜZ

(Augusztus 22-től szeptember 21-ig)

Sok kárt okoz önmagának a kishitűségével. Bizték a képességeiben, az erejében, a tehetségében. Lehet, hogy rövidesen kisebb utazás következik. Önadministráció tekintetében tanulnia kell néhány ügyes barátjától.

MÉRLEG

(Szeptember 22-től október 21-ig)

Csalódott lesz, mert egy várt bevétel kisebb, mint eredetileg gondolta. Ne törődjék vele, a jövőben fog még többet is keresni — esetleg kevesebb befektetéssel, illetve erőfeszítéssel. Bizték jobban az emberekben és a saját szerencséjében is.

SKORPIÓ

(Október 22-től november 21-ig)

Nagyon jó időszak következik minden kereskedelmi, vagy anyagi szempontból jelentőséggel bíró vonatkozásban. Igyekezzen kihasználni a partnerek ügyetlenkedését. Egy nagyon veszélyes vetélytárs jelentkezik, őt két vállra kell fektetnie.

NYIL

(November 22-től december 21-ig)

Előrelépés lesz, ebben biztos lehet. De ügy igyekezzen, hogy ezt mások csak az utolsó pillanatban tudják meg. Érzelmi téren szűkítse le tevékenységi körét, mert csak akkor lesznek maradandó sikerei.

BAK

(December 22-től január 20-ig)

Egyik főnöke nagyon szereti önt, az ő segítségével kikerül egy igen kellemetlen ügyből. Ezért nem tartozik neki semmiivel, a hűségen kívül. Nagyon következetes akcióval biztosítsa, hogy nem botlik újra abba a fába, amelybe korábban belebotlott. Lehet, hogy szerelmi téren egészen új fejezet kezdődik, az lenne a legjobb megoldás.

MIFÉLE BETEGSÉGE LEHET?

Az őrmester kérde a katonát:
— Miért nem beretváltok Jolly Jockert,

— Ez nálam princip.
— És van róla orvosi igazolvány?

A z

am

A zsidó népete sok furmutat. Először volt a föld. Egyiptomi szókivonulásnál és később az ság idejében gosodott” 19 orosz és leng maradékaiban tudtak régi földre és tén csak min berek élhették nehéz életét.

Aztán volt a Balfour-de — amikor föld, viszont zett a nép, szórányos csban. Egyrészt lelkesedés az dalom vívmár sik részét az ború után be túra, a „chagadta magáva az eredmény tudjuk.

Most minth dóságnak ez szaka ismétlő négyzserésére dott ország, egész régi z karokkal vá nem jönnek. ború nyomán számítottunk

A fenyegeté lett a világ kiállást mutat volt példa né történetében. amerikaiakká franciákká vá Nem a forr nyoktól, a na tól vannak már és talán a „chag” g most már v ugyancsak s felhőkkel teli Az „áclut hárlustaság a — tartja viss egy régi héb magát.

Elszánt, eg rü nagy csele látszik csak fenyegető ves gyunk képsé népünk igazi De a népnek is élnie kell tel hétközna nepek sem le

Mauriac, a francia író Midrás nyomá sonlitja a zsi lambokhoz. B rületeken szé mással mit se degetik egyk át a magvalk re — nem tu hirtelen meg közeledtét. S láthatatlan egy szempilla szerre emelke vegöbe és fö az egész raj, azonnal egya dul el.

Igy kapott szély híre a sa most is emelkedve ig az egyetlen Izráel felé m sajnos, megin voli tarlókra, kat békésen gesse.

Hetek óta kus gondola. Miért nem va hogy De Ga elegánsan n

Az a lijjáról, amely nem akar jönni

Irta: Salamon Mihály

A zsidó nép galuti története sok furcsa jelenséget mutat.

Először volt a nép, de nem volt a föld. Ez nemcsak az egyiptomi szolgaságból való kivonulásnál volt, így volt ez később az európai szolgaság idejében is. A „felvilágosodott” 19-ik századbeli maradékaik nagyon kisszámú maradtak csak eljutni a régi földre és ha igen, szintén csak mint megtört emberek élhettek ott a maguk nehéz életét.

Azán volt egy időszak — a Balfour-deklaráció ideje — amikor már lett volna föld, viszont nem jelentkezett a nép, legfeljebb csak szórványos csapadék alakjában. Egyrészt elfogta a jelkesedés az októberi forradalom vívmányai iránt, másik részét az első világháború után beindult konjunktúra, a „chap” szelleme ragadta magával. Hogy mi volt az eredmény, mindnyájan tudjuk.

Most mintha megint a zsidóságnak ez a fatális korszaka ismétlődne meg. — A négyzseresére megnagyobbított ország, úgyszólván az egész régi zsidó föld, tart karokkal várja őket, de ők nem jönnek. A hatnapos háború nyomán pedig biztosan számítottunk rájuk.

A fenyegetett ország mellett a világ zsidósága olyan kiállást mutatott, amire nem volt példa népünk évezredek történetében. De utána ismét amerikaiakká, angolokká és franciákká változtak vissza. Nem a forradalmi vívmányoktól, a nagy liberalizmusától vannak annyira eltelve már és talán nem is egészen a „chap” gondolata tartja most már vissza őket az ugyancsak sötét gazdasági felhőkkel teli idegen tájakon. Az „áclut hármácvá” — a lustaság a gondolkodáshoz — tartja vissza őket, ahogy egy régi héber író kifejezte magát.

Elszánt, együttes, gyönyörű nagy cselekedetekre, úgylátszik csak a közvetlenül fenyegető veszély idején vagyunk képesek. Ezek, a mi népünk igazi csillagos órái. De a népek ünnepek után is élnie kell és a gondokkal teli hétköznapok nélkül ünnepek sem lennének.

Mauriac, a nagy katolikus, francia író — biztosan a Midrás nyomán — joggal hasonlítja a zsidó népet a galambokhoz. Beláthatatlan területeken szétszóródva, egymással mit sem törődve, szedgetik egykedvűen, órákon át a magvakat. De egyszerre — nem tudni hogyan — hirtelen megérik a veszély közeledtét. S akkor valami láthatatlan kar beintésére egy szempillantás alatt egyszerre emelkedik mind a levegőbe és fönt a magasban az egész raj, meglepő módon azonnal egyazon irányba indul el.

Igy kapott észbe a veszély hírére a világ zsidósága most is és a magasba emelkedve így indult el abba az egyetlen irányba, amire Izsrael felé mutat. De utána, sajnos, megint leszállt a távoli tárlókra, hogy a magvakat békésen tovább szedesse.

Hetek óta egy fantasztikus gondolat foglalkoztat. Miért ne volna lehetséges, hogy De Gaulle tábornok elegánsan megfogalmazott,

de végeredményben közönségesen zsidó beszéde után az 500 ezer főt számláló francia zsidóság egy szép napon felkerekedve — vagyonaival, vállalataival, bankjaival együtt, a Rothschildoktól az utolsó hordárig — áttelepedne a Gálil legszebb vidékére és ott építené fel a francia zsidóság félmillió gyönyörű virágzó városát. — Kisebbségi méretekben volt már erre példa a történelemben.

Az utópiát — a lelki és gazdasági hendikepen kívül — a többi országban élő zsidó tömegek miatt sem lehetne megvalósítani. Túlságosan vonzó gondolatot ébresztene a gazdanepeknél a maguk zsidóinak a kitessékelésére. Azonkívül önérzet kérdése is. A francia zsidók azt mondják: Legalább olyan hazafiak vagyunk, mint maga De Gaulle tábornok és — a galuti zsidókat ismerve — ebben egész biztosan igazuk van. Dehát ezt mondtuk mi, magyar zsidók és ezzel elvett a német zsidóság is. Meg kell várni, míg De Gaulle nyomában egyszer majd a többi államok hatalmassága is zsidózni kezd?

Lehet, hogy ez csak nagygon sokára lesz és az is lehet, hogy Isten segítségével, sohasem fog megtörténni, mégis nincs valami hialatlan tragikum abban, hogy a föld és a nép — legalább is nagy tömegében — soha nem tud egymásra találni? Ha jönni akar, nincs számára föld, s ha van föld — töméntelen sok gyönyörű zsidó föld, hegy és rónaság — a nép nem akar jönni.

Az a lija problémája rettenetesen nehéz. De éppen ezért kíván tőlünk rendkívüli, emberfeletti erőfeszítéseket. És minden bizonnyal egészen más módszereket is. Nagyszabású felülvizsgálatot kell végrehajtani a gazdasági felépítményünkben, de sok-sok szellemi emberünk szerint az izraeli nép lelki struktúrájában is. Amerika, vagy a gazdag nyugati államok gazdasági lehetőségeit és kényelmét nem nyújthatjuk a jölelti országok zsidóságának, kell tehát, hogy ehelyett mást adjunk nekik, különösen pedig az ifjúságnak. — Valamit, amit viszont odaát nem találnak meg. Igaz, először magunknak is meg kell találni, meg kell teremteni a dolgot, mert egyelőre annak magunk is hiányával vagyunk.

Hetekkel ezelőtt, az egyik héber lapban megjelent, nagygon elgondolkoztató cikkre figyeltem fel. Benne egy Jeruzsálem óvárosában élő, fiatal arab orvos okolta meg az újságíró előt, miért nem szeretne a zsidó államban élni. Ha a modern életet akarta volna — mondta — Amerikában marad, ahol a diplomáját megszerezte és ahol minden bizonnyal nagyobb karrier várt volna rá, mint idehaza. De ő — ahogy kifejezte magát — a saját népe körében, arab szokások, hagyományok és élmények között akarja az életét leélni.

Nem tudom, a zsidó állam mennyiben zavarja őt ebben, de ez most egyáltalán nem fontos.

Azt hiszem, az Izraelbe kiváncsi nyugati ifjúság is valami hasonlóra vágyik. — Vezető embereink, köztük Náchum Goldmann és nemrégben Golda Méir is, ezzel a meggyőződéssel jöttek vissza Amerikából. Ugyanakkor nem történt semmi azóta sem, amely arra vallana, hogy végre tényleg ebbe az irányba indultunk el. Pedig — vallási és világi emberek, írók, tudósok bevonásával — ezt a gondolatot kellene most elsősorban kimunkálnia az ország élén állóknak a Nyugatról remélt alijja beindítására. Másfajta alijjára, sajnos, ez idő szerint, nem számíthatunk.

Élményt, hagyományt, zsidó életformát kell kialakítanunk számunkra — és a magunk számára is, valami ösüjt — nincs ez ellentétben az újkori technológia sinein szaladó modern élettel. Erről az újjak sem mondanak le, viszont a nyugati világ által nyújtott nagy lehetőségek ellenében, cserébe lelki tartalmat akarnak.

Dehát valóban nincs a mi zsidóságunkban semmi sajátosan zsidó, vagy legalább izraeli?

De van. Az új jövővény azonban általában nemigen kerül érintkezésbe a zsidó szellemi elit igazi képviselőivel, de még a régi jisiv valóban intellektuális körivel sem. Az ország minden-napi élete pedig, azt hiszem, mindenről inkább beszél nekik, mint arról, hogy itt egy évezredek, sajátos kultúrával, hagyománnyal — élő hagyománnyal — pszichével és lelkiismerettel rendelkező nép szörnyű katalizmák után visszatért maradáka éli a maga életét.

Hogy ilyesmit mesterségesen nem lehet megteremteni? De sok mindent teremtetünk meg ebben az országban mesterségesen, rövid 20 évnyi idő alatt. Különösen ha meg volt hozzá a nyersanyagunk. Csak előre kell engedni azokat, akik értenek hozzá és jóakarataik is segíti őket. Vallási vezetőkre, szellemi zsidókra, pozitív beállítottságú világi emberekre egyaránt gondolok, nemcsak idehaza, de a kinti zsidó világban is.

LEVELEK A SZERKESZTŐHÖZ

Ne csináljunk propagandát a magyar sportnak!

Mint az Új Kelet állandó olvasója, illetékesnek érzem magam egy kritikai megjegyzésre. Az a benyomásom, hogy a sportotval túl nagy propagandát csinál a magyar országai sporteseményeknek. Népszerűsíti az ottani sportolókat.

Ezen a téren nincs kölcsönösség. Ők nem népszerűsítik a mi eredményeinket, a legjobb esetben csak emlí-

Ne fizessük be a rádió-díjat!

Felháborító, hogy végleg elutasították a magyar jisiv kérését, s nem hajlandó Gálili miniszter úr és Almog úr, a rádió új igazgatója napi 10 percet engedélyezni magyar nyelvű híresszefoglalóra.

Valahogy reagálnunk kellene erre. Volt korábban egy javaslat, annak a felújítására gondolok. Ne fizessük be

A tel-avivi egyetem francia irodalom professzora mondotta a múlt héten a francia rádióban Izraelről megrendezett adásban: „Viszsa kell hozni a multat. A mult nélkül egyetlen nép sem lehet igazán nép.”

*

Dr. Burg miniszter a Kol Jiszráelben tartott egyik legutóbbi heti szidra magyarázatában egy — még a szilágysomlyói chéderben hallott — régi történetet eleve-nített fel előttem. A történet azt hiszem Reb Zusá-ról, a chászidvilág legendás alakjáról szól.

Halála előtt a nagy rabbi maga köré gyűjtötte hívelt és miután megáldotta őket, még ezt mondta neki: Nem félek a haláltól és nincs félm valóm az odaáti számadástól sem. Mert hiszen mivel hibáztathatnának, amire nem tudnék megfelelni?

Hogy miért nem próbáltam meg a jámbor Best-nek a nyomdokain haladni? Hogy lehet engem az angyalokkal társalag szent Báál Sém Tov val akár egy napon is emlegetni?

Hogy nem tudtam a szent mezericsi cádikot jámborságban utolérni? Hogy hasonlíthatom én magam a szent „mezericsihez”, akinek ajka, minden szava a bölcsesség lángját lehetne magából.

Vagy, hogy nem választottam magamnak a nagy „rizsinyit”? Én, a szegény Reb Zusa a „rizsinyit”, aki arany eszében járt, arany trónuson ült és vagyonaival külön is anyyi jótéteményt gyakorolhatott, hogy az még a jó Isten trónusát ostromló buzgóságot is felülmultha?

Egyetlen egy dolog aggaszt csak engem, — valotta be a végén szomorúan a szentéletű Reb Zusa, — ha azt a kérdést fogják feltenni nekem: Miért nem lettél az az igazi reb Zusa, amivé teremtve lettél? Miért nem szítottad nagyobb lángra az isteni szikrát, amelyet beléd plántáltak; miért nem lettél tökéletesebb, jámborabb, Istenfélőbb zsidó, miért nem próbáltad kiteljesíteni magadban azt a sok szép, jó zsidó tulajdonságot, amivel a világra jöttél? Rez Zusa, miért nem lettél igazi Reb Zusává?

Igy a régi chászid rabbi.

Nem próbálhatnánk meg mi is, hogy igazi Reb Zusává, valódi zsidókká, igazi zsidó országgá legyünk?

Különvélemény

Ásó, kapa?

Irta: Kármel Jochánán

Minden tisztelem és nagybecsülésem a köztársasági elnökünké. Államfőnk, Zálmán Sázár éppen a legalkalmasabb pillanatban jelentette ki azt, amit nálunk Izraelben igyekeznek sokan elfelejteni:

„Minden közéleti funkcionáriusnak természetesnek kell tekintenie, hogy működése kritikát vált ki és mindenkinek joga van elmondani a véleményét, hogy egy bizonyos pozícióra új embert kell választani, vagy sem.”

Világos, hogy sokan szívesen felmaguknak a kérdést, hogy miért kell, olyan nagyon meghatódni ettől a természetes kijelentéstől. Igaz, valóban, hogy Sázár elnök szavait elméletben mindenki magától értetődőnek tekinti, kivéve egy esetben, ha véletlenül őt kritizálják meg, vagy ha valaki az ő általa betöltött tisztséget akarja a következő választással mással betölteni.

Sázár elnök szavaiban az volt a különleges és az izraeli szokásoktól eltérő, hogy akkor jelentette ezt a magától értetődő véleményt ki, amikor Sulamit Aloni képviselőt őt kritizálta meg és azt javasolta, hogy az elnök idős kora miatt ajánlatos volna jövőre valaki mást választani helyette. Sőt mi több, éppen akkor tette ezt a kijelentést, amikor küldöttségileg kértek bocsánatot tőle azért a „szörnyű sérelemért”, hogy megkritizálták.

Nem akarok Sulamit Aloni képviselőtől kijelentésével érdemileg foglalkozni. Nem azért, mintha az említett kérdésben nem volna meg a saját véleményem, hanem azért, mert a konkrét ügy önmagában nem tartozik az általam választott témához.

Nem az a kérdés, hogy válasszunk-e jövőre új államfőt, hanem az, hogy egyáltalán fel szabad-e nyilvánosan vetni ezt a kérdést. És egy véleményen vagyok Sázár elnökkel, akinek kijelentéséből világosan tudomásul vehető, hogy ő szerinte nem létezik ilyen téren „tabuk” és tilos kérdések.

Nálunk, Izraelben kialakult egy olyan szemlélet, amely a közéleti funkcionárius viszonyát az általa betöltött tisztséghez úgy tekinti, mint egy katolikus házasságot, ahol a feleket csak ásó — kapa választhatja el egymástól. (Az adott esetben a funkcionáriust a széktől). Holott, ha valakit egy demokratikus országban valamely tisztségre megválasztanak, akkor nem mondják ki a „holtomiglan, holtomiglan”.

Egyszer már tudomásul kellene venni, hogy Izrael állama nem egy galuti hitközség. Lehet, hogy Lublinban nem volt ajánlatos nyilvánosan kritizálni a hitközségi elnököt, a „rasekolt”, nehogy a gójkok kiaknázzák ezt a kritikát. De ami jó volt Lublinban vagy Marakesben, az nem biztos, hogy jó nálunk is, államunk fennállásának huszadik esztendejében.

Egy testület létezik az országban, ahol senki se hiszi, hogy pozícióját életfogytiglanra kapta. A Cánh, a hadseregünk. Vezérkari főnökeink, tábornokaink negyvenes éveik közepén adják át tisztségeiket nálunknál fiatalabb erőnek. Meggyőződésem, hogy ez a rotáció a tisztségek betöltésében egyik oka annak, hogy nekünk van a világban a legjobb hadseregünk. A mi hadseregünkönél ugyanis soha sem lezárt a kapu az új idők gondolatai előtt, mivel minden három-négy évben új vezérkari főnök, új, friss módszereket vezet be.

Közéletünk más területein éppen a fordítottja a helyzet. A rotáció gyakorlatát úgyszólván egyáltalán nem érvényesít. Ugyanazok az emberek évtizedekig töltik be a feladatok ugyanazokkal a módszerekkel és ugyanazokkal az eszközökkel. Sokszor hermetikusan elzárják az utat ezáltal nemcsak fiatalabb emberek, de új eszmék és modern, a huszadik század harmadik harmadába illő módszerek előtt is. Amerikában, vagy Angliában, ha valaki egy közéleti funkcionárius leváltását követeli, az egy politikai cselekedet, nálunk viszont, ha valaki ezt meg meri tenni, akkor úgy tekintenek rá, mint egy gonosz, áskálódó és funkcióra éhes emberre. Nálunk „illetlenség” egy minisztertől azt követelni, hogy mondjon le.

Az ötvenes évek végét Ausztriában töltöttem, ahol akkor sok tekintetben a miénkhez hasonló problémák voltak ezen a téren. Egyszerre csak friss szél söpört végig az osztrák közéleten. A bezárt ablakot a népszerű linzi polgármester, dr. Ernst Koref (ismert antináci) nyitotta ki, amikor az akkor hatvanegyhét éves politikai egy szép nap legtöbb tisztségéről lemondott. „Nem akarom, hogy egy nap lessek az székről” — mondta minden frázis nélkül. Röviddel ez után, 1959-ben az osztrák Szocialista Párt kongresszusa egy határozatot fogadott el, amelyet iskolában kellene tanítani. Különösen nálunk.

Kimondották ugyanis, hogy hatvanöt év fölötti politikus új pozícióba már nem választható, vagy nem nevezhető ki. Aki betölti a hetvenedik életét, az a következő választásokon már nem jelölhető magát korábbi funkciójára. És ami a legfontosabb: kivétel nincs. A határozat mindenkire vonatkozik. Szerintem ez az utóbbi volt a legfontosabb, mert ez tette lehetővé, hogy senki se tekintse személyes sértésnek távozását a hivatalból, hanem megfellebbezhetetlen és személynélküli ítéletnek.

Körülbelül ugyanilyen határozatra volna szükség a mi közéletünkben is. Még hozzá a lehető legmerevebb formában alkalmazva, minden rugalmasság nélkül. Addig, amíg nem találunk egy merev és megdönthetetlen formát az „örösváltás” problémájára, addig mindenki természetesnek fogja venni, hogy a másik idővel átadja a hivatalát, de önmagát nélkülözhetetlen funkcionáriusok fogja tartani.

Holott nélkülözhetetlen funkcionáriusok nem léteznek. Ha hadseregünk el lehet Rabin, Cur és Laszkov nélkül, akik még ma is fiatal emberek, akkor nagyon jó lehet nélkülözni minden hetven év fölötti minisztert, vagy hisztadruvi vállalati vezérigazgatót.

Pollák Judit, Bné-Brák, R. Menachem 8.

THE PENTHOUSE - Peér mozi

Angliában amikor a televízióban bemutatják ezt a filmet, szenvedélyes vita indult meg. Kell-e ilyen alkotás, előbbre viszi-e a művészetet, van-e erkölcsi mondanivalója, építő, vagy romboló hatású-e?

Vannak olyan filmek — egy-egy nagyobb számban — amelyek lelkibetegek, paranoiák és szkizofrénia ösztörteneteit mutatja be. Másfajta film: a szadizmus apoteozisa, megdicsőítése lelkibeteg szereplőkkel, riasztó jelenetekkel. Tehát minden együtt van. Egész lelkétára a nézőre sandító, olcsó hatásadászatnak. Sőt, a szexualitás sem hiányzik, azt is hozzáadták. Tehát minden együtt van, ami a mai embert érdekli, amire szívesen zárandokol el. Mert úgy vélik a filmkészítés új titánjait, hogy ma már a művészetnek nincs más feladata, mint hogy a romlást, a széthullást, az atomkor szak emberének kapkodását, pusztulás előtti élvezet hajszolását mutassa meg. És az eszközök legyenek minél kegyetlenebbek, minél durvábbak.

Vajon e felfogás apostolai — a modern drámaírók egész sora — Genet, Beckett, Pinter, Ionesco — nem ütköznek meg, amikor oly követekre találunk, mint a fenti alkotás szerzője, Scott Forbes, aki minden gátlástól felszabadította önmagát és minden igényességtől mentesen vulgarizálja mestereit, olyan művel lép a nagyközönség elé, amely alkalmas arra, hogy lejárássa a nagyokat, azokat, akik filozófiai mélységgel, iró elmélyültséggel, igazi tehetséggel jutottak el ahhoz a meggyőződéshez, amit műveikben képviselnek?

A film története: egy hatalmas épület tetőlakásában rendezői be szerelmi félszékét a nős, kétgyermekes családapa, a szép elarusító kis-

asszonnyal. — Egy reggelen, amikor az együtt eltöltött éjszaka után mindketten munkába igyekeznek, csendes hallatszik. A lány nyitja az ajtót. Ketten jönnek. Úgy mondják a gázórát akarják leolvasni. De hamar kiderül rólok, hogy mások a céljaik. A férfit megkötozik, a lányt leitatják, majd amikor az elveszti önmagát, a lebegés állapotába jut, táncra perdítik és egymásután megerősítik. Mindezt a megkötozött férfi szemeláttára. De nemcsak ezt a szórakozást

nyújtják önmaguknak, hanem azt is, hogy halálos fenyegetéssel, rugós bicseka segítségével megalázzák, kirabolják a párt.

Örültek-e? Gonosztevők? A szerző szerint örültek. És sokan vannak, bárkire rátormenthetnek, bárkivel előfordulhat, hogy otthonába idegenek behatolnak és megrendezik a fentihez hasonló „mulatságot”. Tehát figyelem: ez? Mire? Hogy ne nyissunk ajtót a gázóra — olvasóknak? Nevelés! — Nincs semmilyen erkölcsi mondanivaló, bármennyire is igyekszik erre a mű szerzője. Csakis cinikus, tudatos erőszaktevés történik a nézőn. Abban a biztos tudatban, hogy sok mindenki rezonál a látványokra.

Igaz, hogy a filmről beszélni sem volna érdemes, ha nem olyan tehetséges ember készítette volna, mint Peter Collinson, aki a forgatókönyvet írta és a rendezés munkáját végezte el. Nem távozik el a színpadi beállításától, az egész film egy szobában játszódik le, mindössze öt szereplővel és egyetlen olyan pillanata sincs, amikor lelassúdná az irama, amikor nem történne valamilyen megrázó, a néző figyelmét lekötő esemény.

Pedig a dialógusok színvonalalacsony. Van egy ötperces jelenet, amelyben az egyik főszereplő a krokodilokról értekezik. Undorító állattani fejtegetés ez, gyomorrot felfordító. De hatásos. Minden igen hatásos, minden peres jelenet, minden harsogó és gátlástalan. Valami olyan zárt filmnek, hogy felgyorsul a néző pulzusa, meredten nézi az elébe táruló szörnyűségeket és karikás szemekkel, büntudattal, szégyenkezve távozik.

Aber, aber Herr Professor — (Tchélet mozi) A jóképű professzor, a zenetanár, a lányösvények mintaképe és szerelmi ábrándozásainak alanya. Sok minden kalandba sodródik szegény fickó, miközben kellemes muzsika, énekszóló halál és félig meztelen báránnyok láthatók. — Minden ugyanúgy, mint negyven év óta. Hiába, ez a fajta német film semmit sem változott. Mert a közönség nem engedi meg a változtatásokat. A közönség, amely olyan,

mint a gyermek, aki mindig kedvenc meséjét kívánja hallani. A német filmkészítés bár elég sokrétű, létalapja az operettszerű, zenés, táncos, vaskos humorral készült film. Ennek van nagy tábora Németországban, Ausztriában és mint a jelek mutatják, Izráelben. Johannes Heesters, a hódító zenetanár szerepében olyan negédes, mint azt tőle a nagyközönség elvárja. Szépek a diáklányok, a szerelmes, rajongó, csacsogó lá-

Amíg egy zsidó eljut odáig vagy a Bognár Pál-sztori

Írta: Hátori László

A pártönkivüliség jegyében változtatás nélkül adjuk le kitűnő stockholmi kollégánk Hátori László cikkét, jöhetnek annak tendenciáival nem értünk egyet. A „Bognár Pál-sztori” olvasása után sem szabad megfellebbeznünk arról, ami mögötte tulajdonképpen meghűződik.

Tudott dolog, hogy Izráelben a házasságkötés és válás terén a halachikus törvények érvényesek. Nem véletlen, hogy a Kneszet, amelyben a vallásos pártok sosem bírtak többséggel, megszavazta ezt a törvényt. A hónapok két igen nyomós okot mérlegeltek:

- 1. Ha felszakitjuk a zsidó családi élet évezredes szilpét, a százmillió arab tenger környékén elárasztja a két és félmillió zsidó államot, úgyhogy rövid egy-két generáción belül elveszti zsidó jellegét.
2. Izráel mintaképpül kell, hogy szolgáljon a gátlati országok számára. Amennyiben a Kneszet — bármely okból kifolyólag — legalizálja a vegyes házasságot, ezzel a lépéssel világszerte szalonképesé teszi azt, ami nemzeti szempontból az öngyilkossággal azonos.

Röviden: ez a magyarázata a Bognár-család „kálváriájának”.

Igaz, akadnak Izráelben is vegyes házasságban élő polgárok. Ezek zöme a vasfüggöny mögötti országból alijázott és így a Szochnutnak nem állott módjában feltételeket szabni. Számuk aránylag nem nagy. A jelek arra vallanak, hogy — egyes kivételtől eltekintve — az izráeli zsidó elem képes ezeket társadalmi, lelki és szellemi szempontból is befogadni és asszimilálni.

Bognár Pál hosszú, 30 éves fiatalember tizenegy évvel ezelőtt, az októberi forradalom idején hagyta el a Népszínház-utcai családi házát és gázolt át az ösi esőben és sárban az osztrák határon. A sors és a különböző nemzetiség menekültbiztonság jóvoltából Svédországba, az egyik nagy vidéki városba került.

Magyarországon már elvégezte az egyetem és állása is volt már egy állami intézményben. Svédországban azt tanácsolták neki, hogy jövőre érdekében szerezzék meg a svéd egyetemi fokozatot is. Kapott tanulmányi segélyt, napközben alkalmi munkával is keresett egy kis pénzt és rövid két év után az egyetem rektora kezéből átvette új, svéd diplomáját. Állást is kapott azonnyomon, munkahelyén megismerkedett egy norvég kollégájával, az ismeretségéből szerelem, a szerelemből házasság lett. Két év múltán Bognár elöléptették állásában. Három szobás modernül berendezett lakás, sok-sok könyv és egy kis SAAB-autó bizonyították rövidesen, hogy Bognárék elérték a svéd életszínvonalat, amely a statisztikusok szerint az amerikai után legmagasabb a világon.

Bognár Pál élettörténete nem különös és nem is egyedülálló; fiatal és tehetséges magyar menekültek százai, sőt ezreire illik rá a nyugati világ sok-sok országában. A Bognár Pál-sztori akkor kezdett érdekesé válni, amikor a fiatal házaspár két évvel ezelőtt elhatározta, hogy nyári szabadságát Izráelben fogja tölteni. Bognárék Budapestben olyan asszimiláns zsidók voltak és maga Bognár Pál, aki a kommunista időkben járta a gimnáziumot és az egyetemet, nem is sokat tudott a zsidóságról. Annyit mindenesetre tudott, hogy apját Auschwitz

nyok, akik jöttányit sem változtak Ferenc József és Vilmos császár óta, hála a németajkú közönség konzervatívizmusának és annak a csökkönyös igényének, hogy minden olyan legyen, mint régen volt.

Zoltán Dezső

Hat hónapot várt a Bognár-házaspár, amíg elhatározták, hogy írják az igazgatónak Jeruzsálembe. Az igazgató válaszolt is, baráti hangon és hivatkozott a Bibliából köztudott tényre, hogy Isten malmait lassan öröklék és további türelmet kért. Bognárék azonban másodkézből mégiscsak megdöntötták, miért kérik ügyük intézése. A hiba abban leledezett, hogy Bognárné asszony keresztény, illetve, hogy nem zsidó. Bognár a hirt hónapok felháborodottan mondotta el, hogy felesége egész családját a második világháború során aktívan kivette részét a náciellenes mozgalmakban, az asszony egyik bátyja norvég zsidókat mentett át a svéd határon és a háború után kitüntetéssel kapott a norvég királytól. Mindezek a tények nem segítettek a bevándorlás ügyén.

Bognár Ingegerd, ahogy az asszonyt hívják, előbb nagyot nevetett a problémán és nem volt hajlandó elhinni, hogy egy országban, ahová férjével együtt egy állami intézményhez hivatalosan meg hívták, akadály lehet, hogy harminc évvel ezelőtt luteránus templomban keresztelték. Hívó lélek nem volt, a vallásra, mint a skandinávok nagy többsége vajmi keveset adott, de nevelésnek találta, hogy a huszadik század második felében valakit diskrimináció érjen vallása miatt. Férje, aki olvasott néhány könyvet Izráelről és házassági problémákról ottan, elmagyarázta neki, milyen nehézségek vannak Erecben a vegyes házasságból született gyerekek körül. Bognár kicsit szégyenkezett, de mégis azt tanácsolta feleségének, hogy térjen át a zsidó hitre, vagy pedig mondjanak le az izráeli bevándorlásról. Idézte feleségének Heinrich Heine mondását, ha fordított előjellel is: „Meváltottam ezzel belépőjegyem a társadalomba”.

Bognár Pál és felesége az izráeli nyaralásuk során nemcsak a nantjai strandon napoztak, hanem meglátogattak egy izráeli intézményt is, hasonló ahhoz, amelyben ők maguk Svédországban dolgoztak. Az után szépen-rendben az El Al gépen visszarepültek Svédországba, munkájukhoz, otthonukhoz és baráti körükhöz.

Körülbelül tíz hónappal az izráeli nyaralás után látogatót kaptak. A jeruzsálemi intézet igazgatója járt hivatalos küldetésben Svédországban és egy este felkereste fiatal kollégáit, a Bognár-házaspárt. A vacsora után, a feketekávénál, két korszak között az öreg igazgató egy váratlan kérdést tett fel vendéglátogatóinak: „Volna kedvük körülbelül fele annyit fizetésért, mint amennyit itt kapnak, egy kis kétszobás lakásban lakva, nehéz klíma-viszonyok mellett, a mi intézetünkben, Jeruzsálemben dolgozni? Persze előbb meg kell még tanulniuk a nagyon nehéz héber nyelvet is”. Az igazgató kis konyak-szünetet tartott, aztán még hozzátette: „A mi szakmánkban kevés a jól képzett szakember, szükségünk lenne magukra”.

Az ajánlat szinte nevetésgesnek hatott, de a jeruzsálemi igazgató jó emberismerőnek bizonyult — két hét múltán a Bognár-házaspár beküldte Stockholm-ba az izráeli szliachnak a kitöltött ívet és bevándorlást kérte Izráelbe. Irataikat lefordították angolra, egészségügyi állapotukról orvosi bizonyítványt készítettek, kellő számú fényképet is mellékeltek, egy csomó pénzt és még több időt áldoztak, hogy kielégítsék Szent Bürokráciust minden kívánságait. Aztán vártak, előbb türellemmel, aztán türelmetlenül, de mindenképp hiába; a várt végül csak nem érkezett meg. Hétek múltak, hónapok múltak, de hirt csak nem kaptak.

Valószínűleg Bognár Pálnak, mint fiatal férfinak határozottabb érvel is lehettek, mert a szőke Ingegerd ez év augusztusban felhívta telefonon lakóvárosa rabbiját és bejelentette áttérési szándékait. (Az olvasó talán megdöbbent azon, hogy ilyen fontos bejelentést Bognárné asszony csak úgy telefonon keresztül eszközölt. Magyarzatul szolgáljon, hogy Svédországban minden közhivatalt, beleértve a minisztériumokat, sőt a királyi udvart is, a közönség telefonon szokott megkeresni).

A rabbi úr tudomásul vette a bejelentést, de közölte Bognárnéval, hogy közelnek az őszi nagy ünnepek

és ilyenkor a hitközösségnek a munka. Majd az ünnepek után jelentkeztem Önnel — közölte a rabbi úr. Az ünnepek szépen és annak rendje módja szerint elmúltak, de a rabbi úr nem jelentkezett. Bognár Pált kezdte idegesíteni az ügy és szégyellte magát felesége előtt. Egy napon felhívta a rabbit, hogy megkérdezze a házassághatás okáról. A rabbi úr először öltöt-hatott, de végül is kibökte a késedelem okát. „Nézze Bognár úr, a maga felesége csak úgy ukmukmókra ideletelel, hogy akar térni. Így nem lehet rabbival közlekedni. A keresztességes ruhá, nem hódmi mini-szoknyát, jöjjön ide szépen a rabbínátusra, vájon a sorára az előszobában és majd ha bekerül hozzá, akkor meglátom, hogy valóban meggyőződése viszi-e, hogy áttérjen”.

Bognár fékezte temperamentumát, amennyire csak tudta és elmagyarázta az egyébként szakállmentes és mindenféleképp főtisztelendő úrnak, hogy felesége éppen azért telefonált, hogy személyes találkozáskérjen a rabbi úrtól, miniszoknyát nem szokott hordani és az áttérés oka, hogy Izráelbe akarnak telepedni. A rabbi urat azonban nem hatották meg az érvek és kitartott a maga álláspontján. A rabbi úr győzött, Ingegerd Bognár sötét ruhát öltött, türelmesen várakozott az előszobában, úgy járult a rabbi úr színe elé, mint a megtérő bűnös és a kérdése halkan azt válaszolta, hogy vallási meggyőződésből kíván áttérni. Ha minden jól megy, három hónapi szorgalmas tanulás és a rabbi úrnál tett heti két látogatás után (természetesen az asszony munkaidéjében) talán a hitközösség kiállítja az igazolványt arról, hogy Bognár Pálné, született Ingegerd Svértsen, az oslói egyetem filozófia kandidátusa áttért a zsidó hitre, vagyis a mózesi vallásra, ahogy ezt svédül mondják. Ha ugyan addig Ingegerd meg nem uja az egész procedurát és kedves férje fejéhez nem vágja a hittan-könyvet. Reméljük, hogy nem teszi...

Azután már csak az áttérési igazolványt kell beküldeni pótlólag a szliachnak, aki majd továbbküldi azt Izráelbe, ahol majd néhány hétnap után határoznak a beutazási engedélyről és ha minden jól megy, a Bognár házaspár a jövő őszre már ott ülhet valamelyik ulpán padján és további hat hónap multán már dolgozhat is a jeruzsálemi intézetben, felezetésért, mint amennyit Svédországban kaptak, kisebb lakásban és nehéz klímában, ahogy azt az igazgató ígérte nekik.

Kiegészítésül még csak annyit, hogy Bognár Pál különlegesen makacs természetű fiatalember. Még az sem kedvetlenítette el, hogy az év júniusának hatodik napján, amikor táviratilag jelentkezett önkéntesnek, táviratára még csak választ sem kapott.

Őszintén szólva kevés ilyen makacs emberrel találkoztam életemben és nem is hiszem, hogy az efajtaiból sokat lehetne találni a nyugati országok zsidó fiataljai körében. (A cikkben szereplők nevét kissé megváltoztattam, de egyébként a tények valódiságáért felelősséget vállalok).

Egy „ma B

Bét Kámá „magyar” kibuv el ezöltt magy pították. A „S egy maroknyi vetette meg a még pusztasá. északi Negev s jelentős számb vannak tagjai gyar-zsidók.

De hiba vo „magyar” jel Bét Kámán, me Az izráeli kibudéktalanul meg zsek egybeolva ránok és újak közösségi életbe gukról a gálat mból fakadó leteket. Héber nak, beszélnek, pülés közéletét hon, a négy fal Igy van ez — a hétközna nagy részében. jön — és az ü megjönnek a nem látott rok látogatók —, a is, magyar s Magyarul kíná get az étteret nyelven ismer nevezetességeit alföldi dialekt me a látogató otthonukba, an a versenyt szé berendezésével rosi lakással...

18 EV ALATT KIENCN ASZA Egy régi faldezzt titkársá tünk a kibuc g lősevel, a kezdé ről és az aktuá ról:

— Éveken át út, villany. Sen csak pusztaság gó arabok, akik Chebron között utat választva, rencseltettek” togtásailkal. bucotak különb egy kalap alá szág központjáb kon fekvő társ zok ha öszvel v nyire aratnak i aratása az idő lyától, az esőtő nyole év alatt lenc asszályos t amikor még a műtrágya árát meg — meséli (45), aki Óbud 1946-ban és az telepedett le B

A Beér-Sévát terre északra f máit ma a nege rában az elsők Gazdasági megé nak köszönheti, lenítette magát bálkozás után szeszélyeitől: ol ágakat állított lyek nem függ vagy száraz tel nám gyümölcső (almafák) és 30 rusültétvényt, Junám öntözése 120 fejestehenü tyúkuk, 8000 h van.

Az új mezőgtika kvótái csökkenti kell tejtermelést 15 Ha nem is fejl ket az ágakat, mításukat még találják. Azonki nám gabontölde

BÉTKÁMÁ, ahol az úszósport utánpótlását nevelik

Irta: Boros György

Bét Kámá csak annyira „magyar” kibuc, hogy 18 évvel ezelőtt magyar-zsidók alapították. A „Somér Hácáir” egy maroknyi fiatal pionírja vetette meg a lábát az akkor még pusztaságnak számító északi Negev szívében. Ma is jelentős számban képviselve vannak tagjai között a magyar-zsidók.

De hiba volna bármilyen „magyar” jelleget keresni Bét Kámán, mert ilyen nincs. Az izraeli kibucokban maradtak ugyan meg a törzsi elöljárók és újjak egybeforrtak a közösségi életben, levelete magukról a gáluti gondolkodásból fakadó törzsi elöljárókat. Héberül beszélnek, beszélnék, mind a település közelében, mind otthon, a négy fal között.

Igy van ez Bét-Kámán is — a hétköznapokon, az év nagy részében. De ha ünnep jön — és az ünneppel együtt megjönnek a városból a rég nem látott rokonok, barátok, látogatók —, akkor itt is, ott is, magyar szó hallatszik. Magyarul kínálják a vendéget az étteremben, magyar nyelven ismertetik kibucuk nevezetességeit és pesti, vagy alföldi dialektusban hívják meg a látogatót egy feketére otthonukba, amely felveheti a versenyt szép és modern berendezésével bármelyik városi lakással...

18 ÉV ALATT KILENC ASZÁLYOS TEL

Egy régi faházban rendezett titkárságon beszélgetünk a kibuc gazdasági felelősével, a kezdeti nehézségekről és az aktuális problémákról:

— Éveken át nem volt víz, villany. Semmi nem volt, csak pusztaság. És átszivárogó arabok, akik a Gáza és Chebron közötti legrövidebb utat választva, gyakran „szerecseltettek” bennünket látogatásainkkal. A negevi kibucokat különben sem lehet egy kalap alá venni az ország központjában, vagy északon fekvő társaikkal. Amazok ha ősszel vetnek — többnyire aratnak is. A negevi aratása az időjárás szeszélyeitől, az esőtől függ. Tizen-nyolc év alatt pontosan kilenc aszályos telet kaptunk, amikor még a vetőmag és a műtrágya árát sem kerestük meg — meséli Kohén Mose (45), aki Óbudáról alijázott 1946-ban és az elsők között telepedett le Bét Kámán.

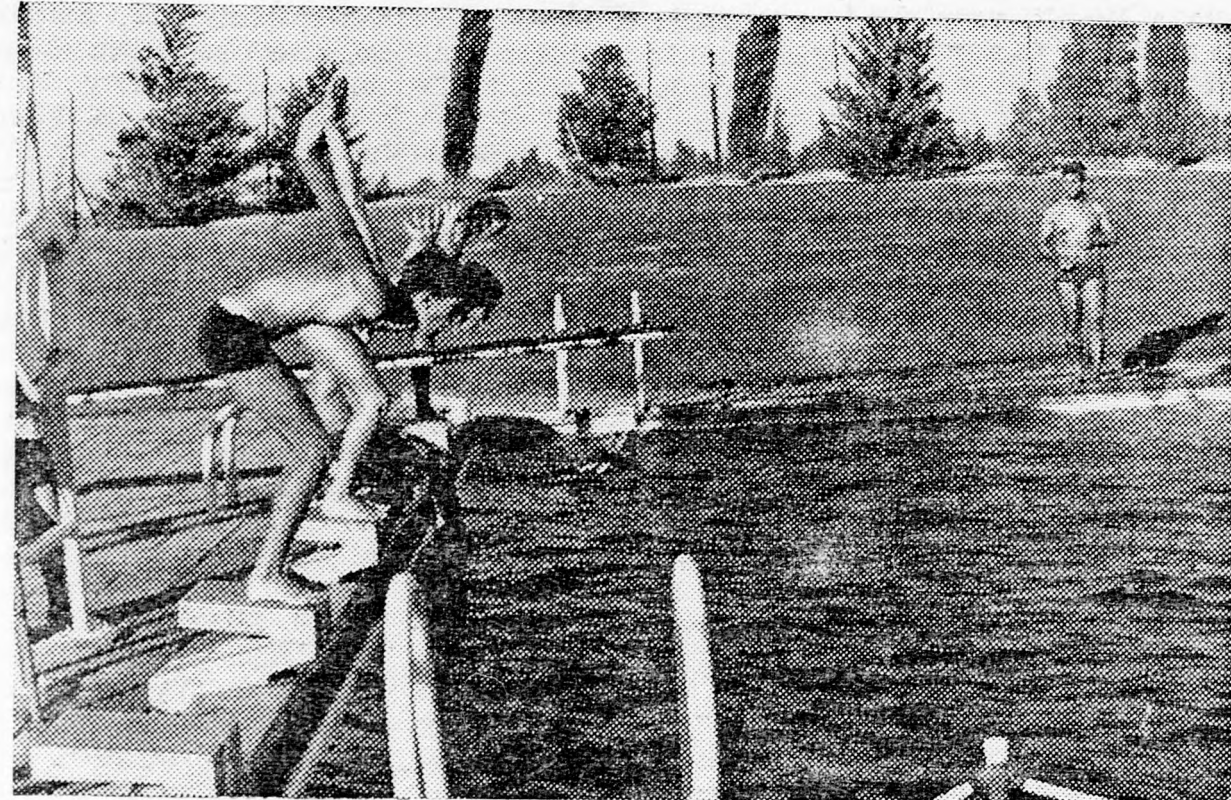
A Beér-Sévától 30 kilométerre északra fekvő Bét-Kámát ma a negevi kibucok sorában az elsők közé sorolják. Gazdasági megerősödését annak köszönheti, hogy függetlenítette magát — sok évi próbálkozás után — az időjárás szeszélyeitől: olyan termelési ágakat állítottak fel, amelyek nem függenek az esőtől, vagy száraz telektől. 100 dunám gyümölcsösöt létesítettek (almafák) és 300 dunám citrusültetvényt, valamint 700 dunám öntözéses gazdaságot. 120 fejésteniük, 6000 tojástyúkuk, 8000 hússzárnyasuk van.

Az új mezőgazdasági politika kvótái következtében csökkenteni kellett a tojás- és tejtermelést 15 százalékkal. Ha nem is fejleszthetik ezeket az ágazatokat, azért a számitásukat még mindig megtalálják. Azonkívül 15,000 dunám gabonföldet is megmű-

velnek évről-évre, abban a reményben, hogy annyira sok aszályos év után esős telet „fognak ki” és ez a gazdasági ág is kifizetődik.

— A gabonföldek megművelésére olyan modern gépparkot állítottunk be, hogy sokkal nagyobb területet dolgozhatunk meg — kevesebb költséggel, mint az elmúlt években —, magyarázza Ko-

467 kiló gyapotot szedtünk le. Az idén, a növénybetegségek és kártevők ellenére, 370 kilós termésátlagunk volt dunánként, ami igen magas eredménynek számít. Most egy újabb ágat vezetünk be: ávokádó, illetve szegfű termesztést exportra. Erre a célra melegházat építünk, egyelőre három dunámon, a későbbiekben 12 dunámos területen. Egyébként nehézségeink vannak a vízellátással: kibucunk a Nir-Ám-i csövezeték végén fekszik és csak az a

BÉT KÁMÁ SPORTUSZODAJA

hén Mose. — A gyapottermesztésben is elsők vagyunk a Negevben, tavaly egy dunámon

vízmenyiség jut el hozzánk, amit az előttünk lévő gazdaságok meghagynak...

„EGY VÁROSI GYÁRBAN NEM RENDELIK KI A MUNKÁSOKAT KRUMPLISZEDÉSRE”

Bét-Kámá, mint a legtöbb kibuc az országban, ipari üzemmel is rendelkezik. A kibuc fémmalom és présüzeme, illetve mechanikai gyára elsősorban irodai felszerelésekre, iratfűző- és lyukasztógépekre specializálta magát.

— Mi a különbség egy városi és egy kibuc gyár között?

Erre a kérdésre Ruhig Náftáli (György), a gyár műszaki vezetője válaszol:

— Egy városi gyárban, például, elképzelhetetlen, hogy jön a művezető, vagy az igazgató és a gépek mellől kivézenyi a munkásokat krumplil-, vagy gyümölcszedésre. A kibuc üzemben, ha nem is ennyire szélsőséges módon, de ez gyakori jelenség. Munkások hiányával küzdünk és ez a termelési tervek kivitelezését erősen hátráltatja.

Ruhig Náftáli (42) 1946-ban alijázott Pestről, ahol két évet tanult az egyetemen: orvosnak készült. Az országba érve hátat fordított az gyógyászatnak és ehelyett Bét-Kámán telepedett le 1949-ben. Itt a gépek „doktorává” képzezte ki magát és társaival együtt létrehozta a szerény kis üzemet, amely az évek folyamán komoly gyárrá fejlődött ki. Nemrég Európában járt, egy sor ország fémipari gyárait tanulmányozta és —

„MEGAFONOS CSECSEMŐGONDOZÓI SZOLGALAT”

Uj, kétszázados házak csoportja között visz utunk. A házak előtt, szép, gondozott virágos kertek, frissen nyírt gyepszövények zöldellnek. A parknak is beillő árnyas fák alatt betonjárdák kötik össze a lakóépületeket. Szemét, hulladék sehol: minden ragyogótiszta, gondozott. Ez Bét-Kámá büszkesége, az új lakó-

boldog és nem korlátok között szorított gyermekkorát...

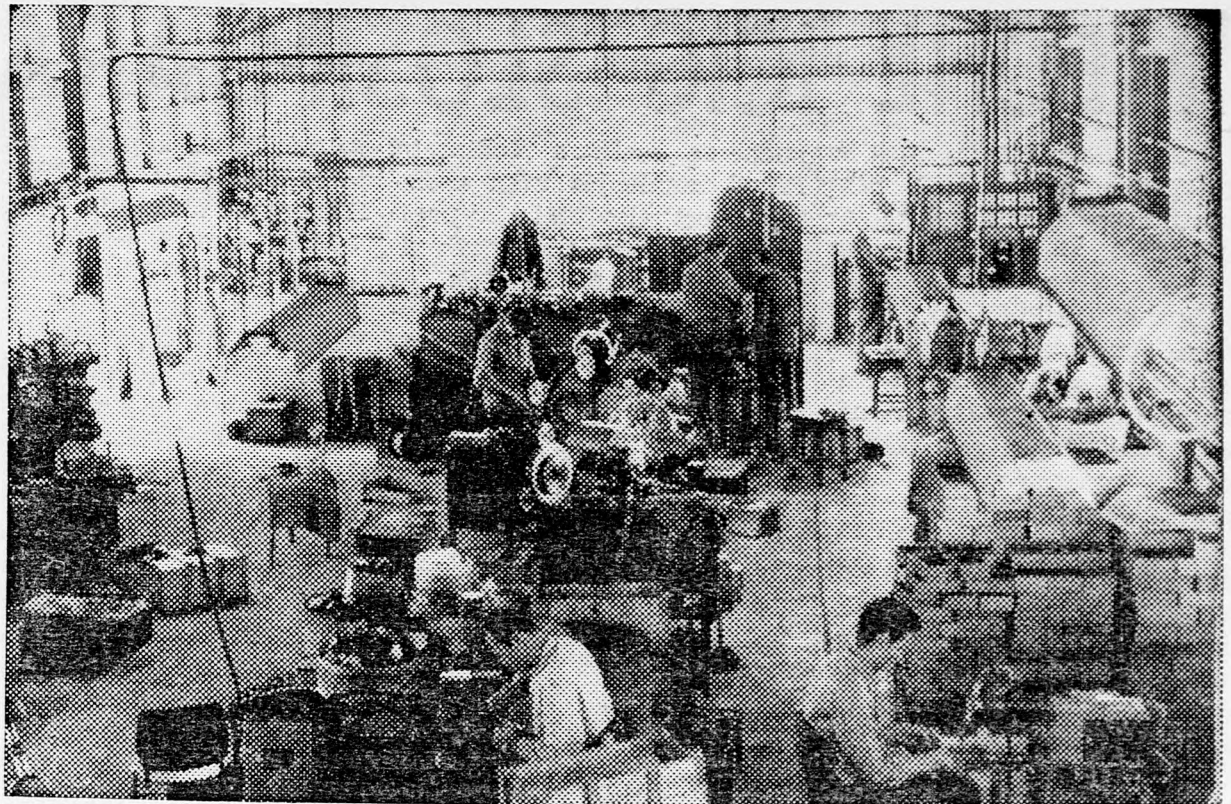
Az is kiderül, nincs új a nap alatt: Bét-Kámán már három éve működik a „hangszórós csecsemőgondozó szolgálat”, amely lényegesen megkönnyíti az éjjeli gondozó munkáját.

— Azelőtt az éjjeli ügyelteseknek állandóan járműket kellett a gyerekházhoz, vagy minden házban egy gondozónak kellett tartózkodnia, aki vigyázott a kicsikre. Most

— Olyan cikkek gyártására kell törekedniük, amelyek nemcsak a belső szükséglet kielégítésére, hanem exportra is kerülnek — veszi át a szót az üzem másik felelőse (egyébként a Bét-Kámá-i gyárat háromtagú „direktórium” vezeti), Méir Hochberg (47), aki ugyan Varsóból alijázott — de nyírségi asszonyka a felesége. — Most egy külföldi minta alapján egy új típusú, nagy teljesítményű lemez- és kartonkapcsoló-, illetve szögező-gép gyártására rendezkedtünk be. Azonkívül amerikai megrendelésre, a pékségek számára, egy automata „tepsi-olajozó”-gép sorozatgyártását is szorgalmazzuk, amelyből tavaly már 30 ezer dollár értékű próbarendelést bonyolítottunk le.

negyed, ahol a két évvel ezelőtt épült tetszetős kivitellű házak, központi melegvízellátással vannak felszerelve.

És a gyerekparadicsom: a gyerekházak, bölcsődék, óvodák, a lombos fák alá rejtett játszótérek, a sokféle „mechanikus” játékkal felszerelve láttunk egy kimustrált

BÉT KÁMÁ FEMFELDOLGOZÓ ÜZEME

traktorból átalakított „önvezérlési” körhintát, amely a szakemberek csodálatát is kivívta), ahol 90 apróság éli

az ügyeletes a központban ül, a nyitott hangszóró mellett, amelyen keresztül mindent hall, ami a gyerekeknél történik. Ha valamelyik felsír, ő is mikrofonon keresztül szól a síró kicsihez: „Mojsele, jövök már, ne sírj, hagyd aludni a többieket...” És rendszerint már ez is megnyugtatólag hat a gyerekre: mire odaérek, többnyire már megnyugodva, el is aludt újra — meséli Avivá Ruhig, csecsemőgondozónő.

AHOL A JÖVŐ USZÓ- BAJNOKAIT NEVELIK

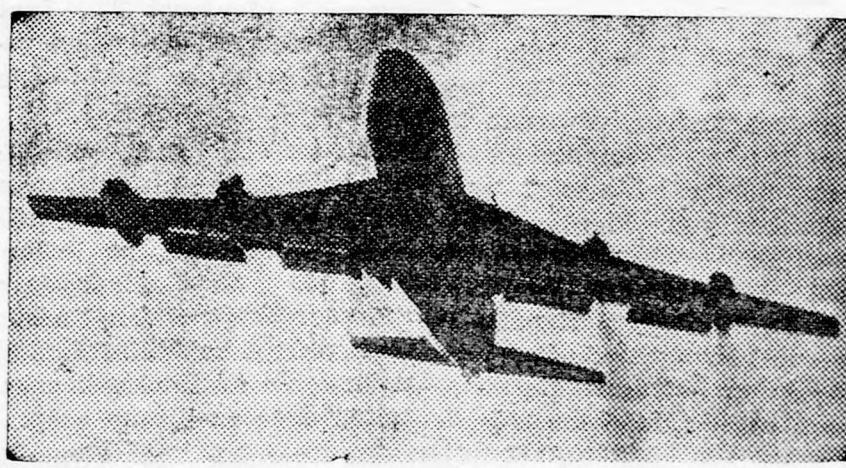
Bét Kámá nemcsak gazdasági vonalon jár a negevi kibucok élén, hanem más vonatkozásban is jó nevet szerezett magának. Mégpedig az úszósport terén — és annak is az ifjúsági vonalon.

Sportúszás a Negevben? — csodálkozik az olvasó. (Eláruljuk: mi is meglepődtünk.)

— Mindenki meglepődik, amikor Bét Kámá fiataljainak nagyszerű sporteredményeiről hall az úszásban — mondja mosolyogva a budapesti születésű Avri Gávis (Goldstein, 40), aki ezt a sportágat megvalósította kibucában. Ő maga is kitűnő úszó volt és most Nir, a 14 éves fia, a negevi „ifi” úszóbajnok, lépett apja örökébe.

— Az úszósport egyidős nálunk az uszoda felépítésével. Egytől-egyig csupa tehetséges, 14-15 éves fiúkból (és lányokból) tevődik össze a 40 tagú ifjúsági csapat, akik állandóan fejlődnek és kitűnő idő-eredményt érnek el még országos viszonylatban is — folytatja lelkes hangon Avri, majd így fejezi be:

— Most 40,000 font költséggel fűtőberendezéssel látjuk el az uszodát, hogy télen is lehessen folytatni az edzéseket. Minden reményünk megvan rá, hogy ha semmi mással, de kitűnő fiatal úszóinkkal, ismertté tesszük Bét Kámá nevét.

RENDELJE MEG AZ

UJ KELET-ET

repülőpostán

A PÉNTEKI ÉS ÜNNEPNAPI SZÁMOK előfizetése fél évre

EURÓPÁBA 10.- \$
USA-ba és KANADÁBA 12.50 \$

Minden nap postázva félévre
Európába 30.- \$
USA-ba és Kanadába 37.- \$

Megrendeléseket elfogad az Uj Kelet kiadóhivatala. (Tel-Aviv, POB. 831.),

Megrendelés esetén kérjük a megfelelő US dollár összegről kiállított csekket mellékelni.

UJ KELET

MECHL ICIG SLOSIMJÁRA

Keresztrejtvény

1865

A legtöbb héber lap meg se emlékezett a haláláról, nem jutott el hozzájuk a híre, se az életéről, se a haláláról. Az Uj Kelet igen. Még a képét is hozta. Szakállasan, pájészosan, chászid bársonykalapban, ahogy az ilyen szent emberhez illik. No, persze. A héber lapok nem igen tudtak róla, a magyarországi és a szlovákiai zsidóság se.

Az Uj Kelet bezzeg ismerte és általa az erdélyi zsidóság is. Hareba szállt vele, ami akkoriban nem volt könnyű dolog. A pátriárcha volt a pártfogója. A keresztapja. Azaz, a keresztapja. A keresztel nem volt jó kikezdeni akkortájt, máskor se, különösen, ha a keresztet a pátriárka nyomta Mechl Icig kezébe, aki kapott utána.

Bizony, más világ volt még akkor. Nem Cioara és az általunk nagyrabecsült társai voltak a miniszterek és Izráel nem kötött még akkoriban kereskedelmi és légiforgalmi egyezményeket. Izráel akkoriban a börtörtétele, mert a pátriárka, Miron Cristea őszentsége, a szószékről és a lapok hasábjairól azt hirdette, hogy a bibliai parancs: „Szeresd a felebarátodat, mint te magadat”, nem vonatkozik a tetves, rühes zsidókra. Így ám!

Mechl Icig Váradon buche-roskodott. Nagy reményekre jogosító ifjú volt, biztos kézzel evezett a Talmud tengereiben és tudása az istenfélelemmel párosult. Hajnalban kelt és mielőtt a szent Tanok tanulásához fogott volna, előbb a mikve hideg vizébe mártogatta a testét. Fürtjeit ott diszlettek a füle mögött és vállát veregették.

Szólt az édesbús ősi ének a Talmud szövegével: „Ámár Abáje, ámár Rává” és ez így ment kora hajnalitól késő estig. Még az ételről is megfeledkezett. Ha igen nagyon megéhezett, egy kis kenyér sóval is megette, amit leöltített egy pohár vízzel, azt is mértékkel. Még kvártélyra se volt. Ott a tanház lócaja, kétőt is össze lehetett tenni. Takarónak meg jó volt a hosz szű lebernyeg, amit nappal a testén hordott, éjjel meg magára terített.

Egy szomorú napon az őr-dög bújt bele, becsapta az az előtte lévő szent könyvet, nekivágott az országútnak. Minden faluban, városban lehetett a zsidó kocsmárosnál, vagy botosnál kis tejet, vagy habartpaszujt kapni, hozzá meg néhány bánt és így jutott el Bukarestig. Ott meg se állt a görögkeleti pátriárka rezidenciájáig. A kapus a pájészos, kaftános fiatalembert el akarta kergetni, de ő csak nem tágitott, azt hajtogatta, a pátriárka őszentségével akar beszélni. Ezt is olyan félromán, féljiddis nyelven mondta. A kapus most már azt hitte, bolond. De egy éppen arratartó pap meghalotta a fiú kívánságát, szóba ereszkedett vele, majd meg kézenfogta és vitte fel a pátriárka őszentségéhez. A fiatal ember ott előadta, hogy ő nem akar se többet, se kevesebbet, csak azt, hogy át akar térni a görögkeleti hitre.

A pátriárka összenézett a pappal, majd meg mind a kétőnek a pájészos, kaftános

Hetven éves Louis Aragon, a francia prózairás egyik legnagyobb élő mestere. Legutóbbi nagyregegye mintegy kilenc évvel ezelőtt jelent meg — A nagyhét — azóta két kisebb szépprózai munkát adott közre, A kivégzés, valamint Blanka, avagy a feledés címmel.

bucherra esett a tekintete. Rövid tanakodás után a fiatalembert elhelyezte a papi-szeminariumba, ahol a növendékek kezelésbe vették és amidőn a görög-keleti egyház tanait bekoptyáztta, maga a pátriárka vállalta a keresztapasságát.

A romániai zsidóság megadással vette tudomásul Mechl Icig hitcseréjét. A dolog csak akkor kezdte foglalkoztatni, amidőn a Porun-

ca Vremii című antiszemita lap még ocsmányabb módon kezdte támadni a zsidóságot, most már a Talmud és a Midrás helytelenül magyarul idézeteivel spekulált cikkeit. A Porunca Vremii munkatársai nem ismervén a Talmudot, kutatni kezdték, ki szállíthatja ezeket a hamis, elferdített citátumokat a lapnak. A gyanu Mechl Icigre esett, ami aztán be is igazolódott.

Annak idején Schön Dezső ragyogó cikkel rántotta le a leplet erről a renegátról. Egyszer a szeminárium menzáján, ahol ő is étkezett, arra kérék a növendékek, hogy ő mondja el az asztali imát. El is mondta valamelyik jom-kipuri ima melódiájával. A papnövendékek gurultak a nevetéstől. Ő is velük.

Mechl Icignek mégis megbocsátunk. Megtért, visszatért. Ha az Uj Keletben most megjelent arcképet néz valaki, azt hiheti, hogy valami chászid rabbi.

Azt mondja a Talmud: „Ha valaki megtér, olybá tekintendő, mint egy ma született gyerek.” (Jevámot 22.) Igen ám, de nem tudom, vajon vonatkozik-e ez a Mechl Icig esetére is.

A terjaiak megbocsátottak neki, feltűnően nagy részét mellett helyezték örök nyugalomra, írja az ottani tudósító. „Elete alkonyát a csodatevő Méir sírjánál a bűnbánatnak, a kabbalisztikus tanoknak és az imáknak szentelte.” Hát ez bizony szép.

De vannak itt bizonyos szépséghibák is. Mechl Icig csak a második világháború után tért vissza a zsidósághoz. Addig meghúzódott a pátriárka rezidenciájában, így a Iasi-i pogromok megkíméltek, a bukaresti vágóhíd kampóira se került. A háború után meg nagyot fordult a világ, nem

volt érdemes a papok csuhája alá bújni, a zsidóknak is felment az ázsiójuk.

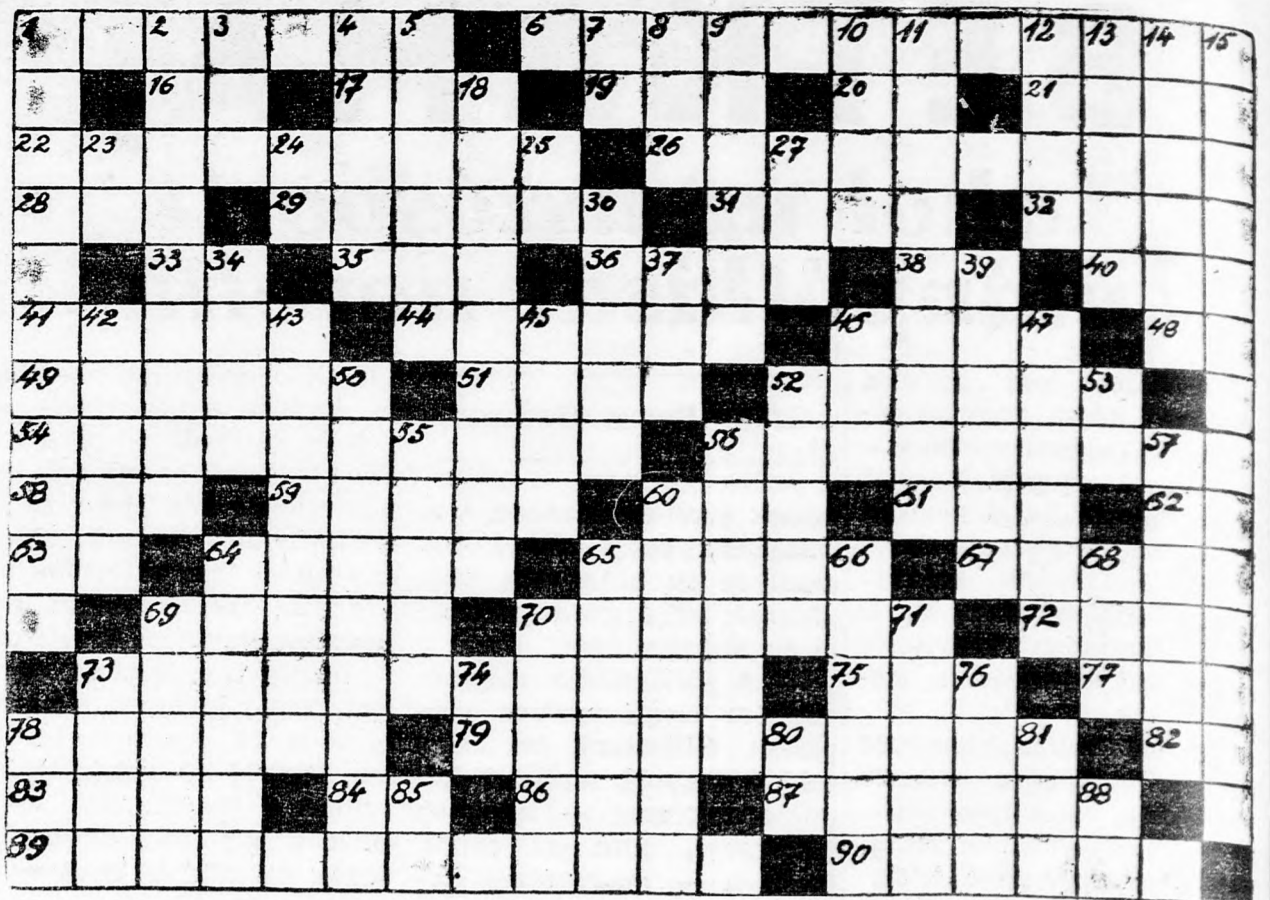
Most már a sakteri messzesség is megtette volna. Kínálkozott is ilyen funkciókra. Valahol Amerikában, ahol nem ismerték, nem mondom, akadt volna, ott talán igen, de nem Erdélyben, ahol... Gyertyák hát Erec Jiszráelbe, ott is jó messzire, valahová a határra, Tibériásra. Járt ott már hozzá hasonló ember, Elisá ben Ávujá. Patrónusa is akadt, a tanítványa, a nagy rabbi Méir. Ő meg is bocsátott neki. Icig Mechl is ott húzódott hát meg a csodatevő rabbi Méir sírjánál. Bizonyára az ő érdekében is közébe fog járnai, hogy odafent neki is bocsássanak meg.

Vezekelt ő egyébként a kabbalisztikus tanokba való elmélyülés nélkül is. Este, amidőn magára maradt, ha elfújta a lámpát, vagy eloltotta a villanyt és a múlt vigyorogva feltáncolt a szőfétben előtte, amidőn odaállott a keresztvíz alá, amidőn kifemamította a Porunca Vremii számára a Talmud, a Midrás szavait, amidőn ott fektüdtek a héber szent könyvek szobája padlóján (erre is Schön Dezső cikkeiből emlékszem), amelyeknek „sémé”-jeit, ha véletlenül a földre hullottak, valaha az ajkához emelte, ha ez eszébe jutott, és gyakran eszébe juthatott, vezekelt ő ezzel eleget.

Vezekelni bizony volt miért. Elisá ben Ávujának a Talmud szerint csak az volt különösen a bűne, hogy „egész nap nem szünet meg a szájából a görög dal. Beszéli róla, hogy amidőn a tanházban felállt, számos eretnek könyv hullott ki az öléből”. (Cháigá 15.) Másutt ugyan egyéb is van, itt ennyi az egész. Mechl Icignek bizony több volt a rovásán. Csakhogy ő megtért. Achér meg nem. (Achérnek nevezte a Talmud, nem akarta a nevét említeni, így mondta hát: Achér, más, aki elütt a többtől, a jöktől, az Egyetlenben való szilárd, tántoríthatatlan hívőkötől.) Achér úgy vélte, hogy az ő megtérését már úgy se fogadják el. Rabbi Méir szerint ugyan sirva búcsúzott az életől, ami a megtérését mutatja.

Amint már említettem, a tibériasiak már előre megbocsátottak neki, „feltűnően nagy részét mellett helyezték örök nyugalomra”. A Jahzeitja alkalomával majd meg tikunt is isznak és áldást mondanak a lelkiüdvéért. Löwenkopf Kálmán

„Második Avenue” címmel regényt írt Halász Péter, a New-Yorkban élő magyar-zsidó író. Könyve a „Pannónia” kiadónál jelent meg. Az író 1956-ban került ki New-Yorkba, az Amerika Hangja szerkesztőségében dolgozik, s rendszeresen publikál elbeszéléseket és regényeket.

Vízszintes: 1. Indonézia és Madagaszkár korábban önálló emberfajának vélt, körülbelül 50 millió főnyi népességgel. 6. A napokban Budapesten elhunyt magyar-zsidó költő, 1920-tól 1941-ig a Nyugat szerkesztője, teljes név, kilencedik kockába duplahangzó. 16. Ekezetel, tizenkét hónap. 17. Vissza: állat himje. 19. A délkelet felé vezető amerikai polgárháborúban. — 20. Csacsihang. — 21. Tejtermék. 22. Egyes primitív emberfajta szokása. — Különösen Ausztrália, a Csendes-óceáni szigetek és Nyugat-Afrika egyes törzseinél terjedt el. — 26. Izráel új sakkbajnoka, teljes név. — 28. Elmélet fele. 29. Tevékeny, mozgékony. — 31. Kelet-ázsiai ütőhangszer. 32. Héber számértékben a m.: 200 - 30 - 300 - 300. 33. Járunk rajta. — 35. A. A. M. 36. Kutyafajta. 38. Kontinens eleje. — 40. A Tisza mellékfolyója. — 41. Főléje helye. 44. Színdarab felújítása. — 46. Névelővel, a gyávaság szimbóluma, második kockában duplahangzó. — 48. Burkolatú mássalhangzó. 49. Barnaszén, amelyben a növényi szerkezet még felismerhető. 51. A szerelem istene a rómaiaknál. 52. A virágtakaró, belső körének, a pártának levelei. 54. Két szó: 1) a kelták gael csoportjához tartozó nép, 2) dél-itáliai görög város, Bruttium keleti partján. Pythagoras filozófiai iskolájának székhelye. 56. Amerikai író, kiváló humorista (1835—1910). „Huckleberry Finn”, stb., teljes név. — 58. Vissza: tudomány, ék. fel. 59. Vízijármű. 60. ... oria, az élelmiszerek tápértékének mértékegysége. 61. A. S. E. 62. Zokog. 63. Vízi ragadozó mássalhangzó. 64. Van országos és van nemzetközi. 65. Spennót, paraj héberül. 67. Európa legmagasabb hegysége. — 69. Híres francia filmrendező, Brigitte Bardot férje volt. — 70. Higanyból és klórból álló mérgező anyag. 72. Házbert fizet. 73. Két szó: 1) az izelt-lábúak végtagjain az utolsó iznek többnyire hajlott, erősen chitines végződése, 2) ismeretlen, járatlan. 75. ... nio, egyesülés. — 77. Élet. — 78. Eduard ... német író (1804—1875). — 79. Meghatározott célra fordítandó hatósági ellenőrzés alatt álló, állandó jellegű vagyon. Célja tanulmányi, irodalmi és művészeti intézmények támogatása. — 82. Fordított zamat. — 83. Idegen női név. — 84. A gyenge nem képviselője. 86. Férfinév. 87. Csövesbélésű kalaposgomba. 89. Két szó: 1) gyűrű alakú korallzationy, 2) a szociológiában az azonos társadalmi helyzetű emberek csoportja, akiket a termelészközökhez való azonos viszony jellemez. 90. Arthur ... angol költő és kritikus (1865—1945). A francia szimbolista irányánál helytartója.

Függőleges: 1. Franciánul, vü belga író. Világsikert aratott a „Kékmadár” című meséjéért. 2. Párizs repülőtere. 3. Klasszikus köszöntés. — 4. Európa második legnagyobb tava. 5. Tartósított halikra. 7. Távolodást fejez ki. 8. Kukuskál. — 9. Rabságba hajtatás. 10. Vissza: fekete, franciánul. 11. Kelet-afrikai tó, a volt Belga-Kongó és Rhodésia határán, hatodik kockában duplahangzó. 13. Teke (sport). 14. Előnt (folyó). 15. Két szó: 1) francia költő (1524—1585), A „Pléiade” nevű költői kör megalapítója, 2) erős mérge. 18. Két szó: 1) női ruhaanyag, 2) átmsól, 23. Hullócsillag eleje. — 24. Egyiptomi napisten. 25. Téli sport. 27. Jókai személyneve. 30. Izráeli tengerparti része. 34. Harci kocsis. 37. Héber kréta. 38. Vissza: latin csillag, csillagzat. 42. Vissza: Indiában a kasztjából kizárt ember. — 43. Görög szigetcsoport az Egei-tengerben. Főhelye: Hermpolis. 45. Vissza: vízi jármű. — 46. Ráz betűi keverve. 47. Amy ... amerikai költő (1874—1924). Az imagiszták iskolájának képviselője. Főműve: Patterus. — 50. Középalaszországi tó a Chinana-völgyben. Partján Hannibal legyőzte a Rómaiakat. — 52. Előindiai város Madras tartományban. 53. E napon. 55. Vissza: hódoló. 56. Széld gesztenyefajta. — 57. Indián törzsek csoportja, egykor a Szent Lőrinc folyó, Hudson, Erie-tó közén, ma rezervációban. 60. A golya teszi. — 64. Cserélgét, váltogat, más-más formában ismét. 65. Betűvel a végén: be nem vállalás. 66. Mohamedán köldülő szerzetes. 68. Férfinév. 69. Európai főváros. 70. Világtáj. 71. A gyenge nem képviselője. 73. Rímeket farag. — 74. Országhelyes. 76. Elegem van belőle. 78. ... culpa. 80. Egyforma betűk. — 81. Y. R. O. 85. Előd. 88. Szövetség fele.

Schiffer Iláná slosimjára

Megremeg a kezemben a toll, amikor a harminc nappal ezelőtti, kedd reggelre gondolok. Amikor a vonal túsóló végéről hallottam, hogy Nátánja akar velem sürgősen beszélni. Éreztem, tudtam, hogy Hiób hírt fogok hallani. Hogy Iláná, akiért az utóbbi hónapokban annyit drukoltunk, kilehelte ártatlan, tiszta lelkét. Tudtuk, hogy fiatal szervezete, mely másfél évig harcolt korunk e súlyos, s eddig gyógyíthatatlan betegsége ellen — az egyetlen harcban alulmaradt.

Ilánánk meghalt — volt az apa tehetetlenségével kevert, kétszavas válasza. Más nap utolsó útjára kísértük a nátánjai temetőbe. Még 17 tavaszt sem élt, s rövid földi pályafutása alatt csupán az élet fájdalmas oldalát ismergette meg. A sors akaratából egy két hónappal azelőtt ugyanabban a szörnyű betegségben meghalt osztálytársa mellé temették.

Emlékszem, amikor az elmúlt októberben Rachel nővére esküvőjére pár órára kiengedték a kórházból, a többszáz szempár érdeklődésének központjában az an-

gyal közelségét már érző Iláná volt, nempedig a chupa alatt álló szépséges menyasszony.

Rokonok, barátok némán kérdeztük ott magunktól, hogy a naponta gyengülő test, meddig tud még ellentámaszkodni a gyilkos kórnak.

Kis Iláná, korai távozásod harmincadik napján, ezután helyezem el kis sírodra az emlékezés kavicsát. Emléked legyen áldott...

Galili G. Ervin

NYEREMÉNYKÖNYV:
Németh László:
ISZONY

UJ KELET

REJTVENYPÁLYAZAT
SZELVÉNY 1865

Név: .....
Cím: .....

AZ 1862 SZZAMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE
Vízszintes: 5. PLUTO, 14. LOUIS WASHKANSKY, 16. USZIT, 18. GRUND, 21. KONOK, 23. IZOLALÓ, 33. ENRICO FERMI, 40. AMBRA, 43. TAGALOK, 54. GAZLÓ, 56. FORR, 61. AGAVE, 72. DELIBES, — 74. TATONGÓ, 76. AKARAT, 77. DARVAK.

Függőleges: 2. MONROE, — 3. AUGUR, 6. LASSO, 7. 1) USZÁLY, 2) ORANGUTAN, 8. THIRA, 11. ZSENI, 12. EKLOGA, 13. GYIK, 19. DIORIT, 21. KARMOK, 27. VINCENT DINDI, 32. CHASMONEUSOK, 33. ENDEMIA, 34. CÉGER, 35. FALÁS, — 36. IBN EZRA, 48. TEMPO, 50. TARGY, 59. AROSA, 62. VARGA, 64. PEER,

A GROSZ ELIEZER
héber-magyar szótár
beszerezheti 6.— font egyidejű lefizetése és további négy, havi 5.— fontos részletfizetésre.
Rendelje meg az alanti szelvényen: T.-A., POB 1127, ugyanakkor küldjön be 6.— fontot Grosz Eliezer 42376 postai csekk számlájára.
Vágja ki, adja postára

T. GROSZ ELIEZER, POB 1127., T.-A.

Megrendelem héber-magyar szótárát

Név: .....
Cím: .....

Ittam mé hogy veszed halálát lete szonyban kió likalódjék az dalmasan go még egy whi rancsot kapo enyém. Után hittem, hogy Hány asszon Mi az neken szállítójának Márpedig a közlekeleti c monda. A ho Szerencse kost. Ittam ismételtgette kövekkel fog A fiatal pár is megszülett lenke? Ez nem v alább féltuce látszik, kezd Török férfi tem a szüle Szép asszon apámra se h embernek lá arra mérget Felkeltem tottam, hog mesterséges tem a felesk bába, teleere rokat. Percel tak. Valóság jesen felismé den a fejemb ban, hogy mi Volt még ittam, utána mat, s könn iramodtam. Nagyon r hitten, nagyo Egy pillan tóban. Most dottam: — Ime, i kedve inni va

Dominiqua pofának volt dogult férjén mandióban. és vigasztal gára borított helyen, hane Unalmas resi a kárpó mi éjszakánk határok nélk mondom, ne volt az én m Fischl az m sorát. Marad tom. Ezen az megérteni? F legyen is a f Hajnalbar lem. Ezt mon — Regge találalak a n neked, hogy

EG (Szom — Előbb monda az nyára valam előbb a mi a — Termé — Kvasz szöveget pok tizenöt óra v A szalg fogástalan v

ORKÁN A NILUS FELETT

★
Irta:
BÁRUCH NÁDEL
★

7.

Ittam még egy pohár whiskyt, s arra gondoltam, hogy veszedelmes férfi vált belőlem. Egy asszony már halálát leltem miatam Törökországban. Egy másik asszonyban kioltottak egy rügyező életet, hogy ne komplikálódjék az enyém, akiből eredt. Nőmi magzatára fájdalmasan gondoltam. Mindenestől az enyém volt. Ittam még egy whiskyt. Egy másik lány, Fischl titkárnoje parancsot kapott, minden jel szerint, hogy legyen az enyém. Utána kipenderítettem a szobámból. Mert azt hittem, hogy ő hozta oda Nómit. Mi lesz a folytatás? Hány asszonyon és férfin kell még keresztüljárnom? Mi az nekem, az egyiptomi hadsereg leendő fegyverszállítójának? Aki első sorban a légierőket látja el? Márpedig a légierő dönti el, hogy ki lesz a dudás a közelkeleti csárdában. Ezt nem én mondtam, ezt Fischl mondta. A hosszú Fischl...

Szerencse, hogy tudom, mikor kell félretenni a butykost. Ittam már eleget, gyereünk tanulni! Eletrajzomat ismételttem. Apám török kereskedő volt. Földragókóvokkal foglalkozott. Örmény asszonyt vett feleségül. A fiatal pár Szmirnába költözött. Másfél év múlva én is megszülettem. 1925 elején. De miért maradtam egyetlenke?

Ez nem volt szokás Törökországban. Anyámnak legalább fétucat gyereket kellett volna szállítania. Ugy látszik, kezdettől rosszul éltek. Hiszen mondta Fischl. Török férfi nem egyezhet örmény asszonnyal. Nézegettem a szüleim fényképét. Kezdtém megszeretni őket. Szép asszony volt az anyám. Gyönyörű asszony. De apámra se hagyok egy rossz szót szólni. Olyan mokány embernek látszik ezen a képen. Megfontolt szavú volt, arra mérget veszek. Férfi volt.

Felkeltem végre az asztaltól, s miután megállapítottam, hogy tudom az anyagot, minden részletét a mesterséges múltnak, elhatároztam, hogy megsemmisítem a felesleges feljegyzéseket. Bementem a fürdőszobába, teleeresztettem a kádat vízzel, bedobtam a papírokat. Percek alatt magukba szívták a vizet, péppé váltak. Valósággal összegyűrtam az anyagot, s mikor teljesen felismerhetetlenné vált, a szemétre dobtam. Minden a fejemben volt már. Ugy éreztem abban a pillanatban, hogy minden izemben Ánvir vagyok.

Volt még néhány gyűszűnyi a whiskyből, azt megittam, utána kiléptem a folyosóra, bezártam az ajtót, s könnyed léptekkel a liftbeli asszony ajtajához iramodtam.

Nagyon reméltem, hogy még otthon találok. Meghittent, nagyon csendesesen bekopogtam hozzá.

Egy pillanat múlva tágra nyílt szemekkel állt az ajtóban. Most én mosolyogtam, nem ő. Csak ennyit mondtam:

— Ime, itt a következő alkalom, asszonyom. Lenne kedve inni valamit velem?

★

Dominique volt a neve. Szép név, nem? Egy francia pofának volt az özvegye, mint megtudtam. A megboldogult férjének jelentős földbirtoka volt valahol Normandiában. Tekintélyes vagyont hagyott gyászborult és vigasztalhatatlan asszonyára, aki két éve, amióta magára borította az özvegyi fátyolt, nem tud megülni egy helyen, hanem csavarog a szép világban.

Unalmas élete volt a földbirtokos mellett, most keresi a kárptólást. Ebbe a program-keretbe tartozott a mi éjszakánk is, amelyről csak azt mondhatom, hogy határok nélküli volt minden értelemben. Őszintén megmondom, nem is a francia nő zabolátlan asszonyisága volt az én motorom, hanem egy pokoli érzés. Hogy Fischl azért mégsem szabja meg minden percem műsorát. Maradt nekem még egy cseppnyi szabad akaratom. Ezen az éjszakán a magam ura voltam. Nehéz ezt megérteni? Elvégre nem válik géppé az ember, akármi legyen is a foglalkozása.

Hajnaltól búcsút vettem Dominiquetól. Illetve ő tőlem. Ezt mondta:

— Reggel utazom tovább, mon chéri, de még megtalálalak a nagyvilágban. Dominique nem engedi meg neked, hogy efeled...

XIII. FEJEZET

EGY NAGY ADAG MÁKOSBEIGLI
(Szombat, 1967 június 3. — délelőtt 10.20)

— Előbb jelentkezett, mint korábban bejelentette — mondta az őrmesternő a Morse-gép mellett. — Bizonyára valami nagyon fontosat akar közölni. Adjám le előbb a mi anyagunkat?

— Természetes — felelte a tiszt.
— Kvaszárt elutasítjuk — továbbította a rejtjeles szöveget pokoli gyorsasággal. — Várjuk a kapcsolatot tizenöt óra után, végeztem.

A szalagon megjelent a jel, hogy a túlódon kifogástalan volt a vétel, majd pedig jött az adás. Mint-

ha nyelvét ölténé a gép, úgy jött ki belőle a papírszalag a kis nyíláson. Talán a szükségesnél is sebesebben. Meg is jegyezte az őrmesternő:

— Ugy látszik, ideges lehet a távirászk. Ilyen gyorsan nem szabad dolgozni. Még akkor sem, ha figyelembe veszem a feszült közelkeleti helyzetet...

Végül is „Befejeztem” jelet váltottak, az őrmesternő kikapcsolta a gépet. Kitépte a rejtjeles szalagot, tovább adta, s nagyot lélegzett. Tudta jól, hogy mi az értelme ennek a zaklatott üzenetváltásnak, ha nem is értette szó szerint a rádiogramok értelmét.

Közben az őrmester a titkos kulcs szerint megfejtette a legutóbbi adást, s rohant vele a tiszthez, aki először mosolygott napok óta, mikor végre elolvasta. Ez volt a szöveg:

DIMITRIJ TILTJA A TAMADAST PONT VASÁRNAP HÉTFOŊN A PÍLÓTÁK SZABADSÁGRA MENNEK PONT A LEGFELSŐBB PARANCSNOKSÁG ELLÁTÓGAT A SZINÁJBA HÉTFO REGGEL PONT

A tiszt kétszer is elolvasta, aztán egy borítékba zárta, piros ceruzával ráírta, hogy „Szigorúan bizalmas”, aztán átadta a futárnak. Ezzel a megjegyzéssel:

— A leggyorsabb iramot kérem. Egyenesen a nagyfőnökhöz! Csak a saját kezébe!

★

Az út mentén, a fák tövében mákosbeiglit evett egy örvezető, valami egészen példátlan étvágygal. A második század negyedik szakaszának a katonája volt. Meglátogatta őt a felesége, aki ebbe a beiglibe nemcsak saját hitvesi szeretetét, de az egész hátország rendíthetlenségét is belesütötte. Mellesleg a terv szerint érkezett, Reuvén felesége hozta le a kocsiját. Trempszervezésben utólérhetetlenek a katonák, azt meg kell hagyni.

Az író ezúton közli a nyájas olvasóval, hogy műve a fantázia szüleménye és ha némely ponton egyezik a valósággal, az a véletlen játéka csupán.

A beigli után kávé következett. Az örvezető szinte egyhajtásra itta ki a termosztartalmát.

— Mi lesz, ha éjjel nem fogsz aludni? — aggodalmaskodott az asszony.

— Éjjel? Hol leszünk mi már éjjel? Ki fog itt aludni?

— Tudsz valamit?

— Nem szóltam semmit, fiam — mondta aggályoskodva az örvezető és többet nem lehetett volna harapófogóval sem kihúzni belőle. Ellenben kért még egy szeletet a beigliből, s elkezdte mód felett dicsérni:

— Ilyet békében nem eszik az ember. Te sütötted, szívem?

— Van is nekem most erőm ilyesmire. Anyu nálunk volt tegnap, ő sütötte. Különben csókoltat.

— Jól esik az ilyesmi. A beigli és az anyós üdvözléte erőt ad a harc előtt...

— Csak ne viccelődj. Tudom, hogy csak a hasadon jár az eszed. Azon nézed az arab ügyet is...

— Miféle arab ügy? Odahaza felfűjjátok a dolgokat. Tudod, mit mondok én neked, szívem? Pár nap múlva otthon vagyunk. Sok hűhó semmiért. Igazából egyik fél se akar háborút. A katonákról már nem is beszélve. Jövő szombatra sütsz nekem otthon újra ilyen beiglit?

— Ilyen derülátó vagy?

— Nézd, kérlek, nem avathatlak bele a biztonsági dolgokba, ezért csak azt kérhetem, hogy higj nekem. Van neked arról fogalmad, milyen erősek vagyunk? Teszem azt, itt délen. El tudod te képzelni, hogy milyen erők vannak itt, a környéken?

— Igen, látom, hogy szinte minden méteren van egy tank. Nem is hittem volna, hogy ennyi tank van a világon. De mondd csak, mi lesz akkor...

— Hagyjuk ezeket a biztonsági kérdéseket — szakította félbe a férje. — Beszélj inkább a gyerekekről. Esküszöm, kár, hogy nem hoztad magaddal mind a ketőt...

XIV. FEJEZET

TÖRÖKÖT FOGTAM, DE NEM ERESZT...
(1955 augusztus 30. - reggel fél héttől délután fél hatig)

Ha csak az lett volna a célja párizsi küldetésemnek, hogy anyagi eredményeket érjek el, akkor igazán azt mondhatnám, hogy sikeres volt a dolog már kezdettől.

Fischl emberei remekül segítettek, bejutottam azokba a társaságokba, ahová akartam, s kis fegyverüzletem felvirágozott. Tartozom az igazságnak annyival, hogy megjegyezzem, nemcsak az én képességeimen múltott a dolog. Abban az időben nagyon zavaros volt a helyzet Franciaországban, s a fegyvercsempészek, az ügynökök és a magamfajta tiszt kereskedők zavartalanul halász-

tak ebben a zavarosban. Az algiri piac minden tételt felszipantott. Legjobb vevőnek az algiri franciák mutatkoztak.

Egykori tábormokok és leendő tábormokok szervezték a titkos fegyverraktárakat, egyszóval valósággal belecsöppentem a konjunkturába. A fegyverügyletek olyan bonyolult formában valósultak meg, hogy az volt a benyomásom, nemcsak a francia titkos szolgálat, de már az Isten sem ismeri ki magát, ki milyen forrásból és miféle áttételekkel vásárol. Hozzáfűzöm, hogy sok új ország is alakult abban az időben — legtöbb ilyen ország osztdás útján szaporodott, kettő, vagy három is lett belőle — s belpolitikai tényezővé vált, hogy megbízottjaik milyen fegyvereket tudnak szerezni tőlünk, Párizsban.

Munkanélküliségtől nem kellett tartanom. Egyre nagyobb raktárom volt. Háromféle árut tartottam, franciát, belgát és amerikaiat. Az első fellendülés akkor következett, mikor kiépítettem a kapcsolataimat néhány afrikai állam megbízottjával. Jó vevőknek bizonyultak. És arról is biztosítottak minden alkalommal, hogy ezekkel a fegyverekkel nem akarnak beleavatkozni a háborgó európai politikába, csak „házi használatra” veszik az árut. Testvéreik ellen harcolnak.

Hiszen ha tudták volna, hogy a testvéreik is nálam vásárolnak...

Eredeti tervünk nem ez volt Fischllel, de kénytelen voltam ezen az úton elindulni, ha be akartam törni a fegyver-piacra. A kereskedelemnek ki kell elégítenie a piac igényeit — ez minden szakma első paragrafusa. Vonatkozik a fegyverkereskedőre is. Márpedig én akkor kezdtem megkapaszkodni ezen a pályán, amikor Afrikában volt fegyverhiány. S jó lesz nem elfelejteni, hogy Afrika nagy kontinens. Afrikában van Egyiptom is...

Szegény Ánvir — aki egy jeltelen tel-avivi sírban nyugszik — büszke lenne, ha látná életműve sikeres folytatóját, amint nappal hatalmas forgalmat bonyolít le a fegyverpiacon, este meg gyönyörű nők körében forgóldik — szintén a piacon. A csókok nemzetközi vásarán. Amelyről Áram Ánvir minden bizonnyal csak álmodott. Sokszor gondoltam Ánvirra. Büszkén állapítottam meg, hogy kezdek igazibb török kereskedő lenni, mint amilyen az eredeti volt.

Közben még nem igyekeztem nagyon közeledni az eredeti célohoz, amelynek elérése reményében Párizsba küldött a hosszú Fischl. De sokáig nem húzhatom halaszthatom a dolgot.

A repülőgépen gondolkoztam ezeken a dolgokon. Utban vagyok Törökország felé. Közvetlenül Fischltől jött az utasítás.

★

Nem ez volt az első utam Törökországba. Néhányszor már megfordultam ott, mióta Ánvir gunyájába bújtam. De csak nagyon rövid időre. El akartam kerülni a felesleges találkozásokat.

Most Isztanbulban voltam, Ánvir városában. Ahol élete java éveit töltötte. A Hilton hotelben szállítam meg, s alig merészkedtem le az utcára. Pedig el kellett mennem Ánvir egykori lakásába. Húztam, ameddig csak lehetett ezt a látogatást.

Megérkezésem másnapján, az esti órákban végre rászántam magam. Felmentem a lakásba, amelynek történetét jól ismertem Fischltől. Itt élt Ánvir, itt betegeskedett. Itt ápolta kapcsolatait az alvilággal. A legolcsóbb isztanbuli utcalányok egymásnak adták annak idején ezt a címet. Derék elődöm példás vendéglátó, a szűkös viszonyaihoz képest bőkezű férfi volt. Enekesnők és szerényebb igényű hastáncosnők is megfordultak nála.

Közülük bárkivel találkozhatok. És nem áztatam magam, hogy annyira jól csinálom már a szerepet, hogy bátran szembenézhetnék velük, mint az élő Ánvir.

A szakmában nem voltam éppen kezdő. Volt néhány év kiesésem, de fiatal korom óta a hosszú Fischl tanítványának számítottam, ami önmagában erőt ad. Ebben az esetben nem segített a nála szerzett tapasztalat sem. Itt egy kivételes helyzettel kell szembenézni. Nyelvtudásom? Párizsban már töröknek számítottam, de Isztanbulban nem mertem kinyitni a számat. Ha franciául beszéltem, attól kellett viszont tartanom, hogy a kiejtésből rájönnek, hogy se odaváló, se török nem vagyok. Igyekeztem tehát hallgatag maradni, de néma mégsem lehettem. Folyton az járt a fejemben, hogy látam Ánvir holttestét, rengeteg képét, de magnószalag nem maradt utána, tehát a hangját nem hallottam. Mi lesz, ha megszólalok, s leleplez a saját hangom?

Már bent voltam a lakásban, mikor még mindig csak ezen járt a fejem. Egyszer csak megcsörrent a telefon. Most mi lesz? Feleltem a hallgatót a villáról s megszólaltam:

—Halló?

(Folytatása vasárnap)

CIVILIZÁLÓDÁS

KÉRDÉS-FELELET
 — Miért gyűjtanak előbb szombati gyertyát Jeruzsálemben, mint Tel-Avivban?
 — Mert ottan vallásosabbak az emberek.

★

VILLA — KANAL
 — Miért nem villával eszel, már nagy fiú vagy, tedd le szépen a kanalat.
 — A villa nem jó.
 — Miért?
 — Csöpög.

SZEMÉLYLEÍRÁS
 Tépett állapotban érkezik meg egy nő a rendőrségre:
 — Elitűtött egy autót.
 — Tudja a számát?
 — Nem.
 — Le tudná írni a kocsi-vezető külsejét?
 — Nem néztem. De bent a kocsi-ban ült egy nő, szőke, kékszemű, a szeme rozszul volt kikészítve, hamis ocelot-bunda volt rajta és erősen be volt fűzve.

Ketten beszélnek

— Ezen a héten, arra amit ketten beszélnek, az egész világ kíváncsi.
 — Ne mondja, ez tényleg szép dolog.
 — Ne bizza el magát, nem róltunk van szó.
 — Ja, vagy úgy, már azt hittem. Szóval Johnsonról és Eskolról beszélnek?
 — Pontosan. Magam is kíváncsi vagyok, hogyan folyhatott le ez a találkozó.
 — Az első szavakat szinte hallom: Helló, Lyndon! How do you do? Sálom Lévi, má slomchá? — válaszolt az elnök.
 — Nagy kunszt, mondja el, miről beszéltek vasárnap délben 12 órakor.
 — Eskol panaszkodott, hogy mennyivel több baj van egy országban, ha sok az ellenzék. Johnson arról beszélt, hogy egy évvel hamarabb van náluk a választás, mint nálunk.
 — Ugyan, miket gondol maga!
 — Miért? Maga azt hiszi, hogy egész nap csak a Phantomról beszélnek, meg De Gaulle-ról? Megtárgyalták ok egy ország vezetésével járó apróbb bajokat is.
 — Például!
 — Hogy drága a piac, meg, hogy több a kiutazó turista, mint az érkező. Elpanaszolta Johnson, hogy nincsen nyugta, se éjjele, se nappala, a „szines” kérdés miatt és idevonatkozóan, tapasztalatból, Eskol nagyon hasznos tanácsokkal szolgált...
 — A „szines” kérdésben? Eskol?
 — Miért van úgy meglepve, mi már régen egyenjogúsítottuk őket. Szó volt még a font leértékeléséről, a vallás szerepéről az államban és sok minden másról.
 — A háborúról és békéről ezek szerint nem is beszéltek?
 — Érintették.
 — A Közelkeletről sem beszéltek, mi?
 — Persze, hogy beszéltek, miért pont ok ketten ne beszéltek volna erről? Ahová megy, bármilyen társaságban, a világ bármely részében, mindenütt téma a Közelkelet.
 — Engem mégis az érdekel legjobban, hogy erről mit beszéltek.
 — Miért nem elégszik meg a hivatalos jelentéssel?
 — Ugyan kérem, ki elégedne meg azzal?
 — Akkor olvassa el a Pravdat, ott olvashatja az ellenkezőjét, vegye meg a semleges lapokat, ott olvashat róla valamivel többet, mint a hivatalos, de kevesebbet, mint a keleti blokk lapjaiban.
 — Tehát a való igazságot erről a beszélgetésről csak történelmi távlatban tudjuk meg.
 — Azt hiszem, így van, de a gyakorlati következményei hamarosan megmutatkoznak.
 — Gondolja?
 — De mennyire, ha a távozó MacNamara helyére Robert Kennedyt nevezi ki Johnson hadügyminiszternek, megfogadta Eskol gyakorlati tanácsát.
 — És e tanácsért mit kap Eskol cserébe?
 — Hiszem, hogy Johnson Madáchoz idézte: Ember küzdj és bizva bízzál.

TÉPELŐDÉS
 A férj elmerengve nézi a feleségét:
 — Évek óta fogyókúrázol. Egyre fogysz, fogysz, fogysz és még mindig van belőled.

★

A RABLÓ
 Rossz külsejű férfi ugrik egy elegáns öltözött, középkorú férfihoz este az utcán.
 — Pénzt, vagy... lespri-celem parfümmel és azután magyarázgatathat otthon...

★

MEGGYŐZŐ ÉRVEK
 — Én imádom a feleséget. Én úgy imádom őt, hogy eszembe sem jut sajnálni azt a kis pénzt, amit majd tartásdíj fejében kell neki fizetnem, ha majd elválnék.

★

DIALOGUS
 — Hallom, hogy válik.
 — Igen.
 — A felesége véletlenül megcsalta?
 — Készakarva.

DEFINICIÓK

TAPS: Amit még a jegy árán túl fizetünk.

★

SZINÉSZ: Akinek Dürrenmatt, Arthur Miller és Tennessee Williams a sikerét köszönheti.

★

ZSUGORISAG: Gazdag emberek között elterjedt betegség.

★

ISZAKOSSAG: Kudarcaink nyílt bevallása.

TABLA
 Egyik izraeli szállodának a halljában olvasható:
 „A citrusgyümölcs és a gyémánt után a legfontosabb devizaszerzési lehetőségünk a turisztika. Minden hazafias érzelmű polgárt felkérünk, hogy ezért legyen kedves a turistákhoz.”

●

SZAMTANLECKE
 — Apád segített a dolgozatrásban?
 — Nem. Magam tévedtem.

●

Az UNO-palota fodorasztában látható a tábla:
 „Keresünk elsőrendű fodorászedőket, aki jártas a külpolitikában.”

★

A KUTYA
 Egy hölgy felszáll az autóbusszra egy nagy kutyával. Megfizeti a kutyáért is a teljes viteldíjat. De így szól a sofőrhez:
 — Ha már a teljes díjat fizetem a kutyáért, akkor azt akarom, hogy egy ülőhelyre telepedjék le.
 — Lehet kérem, de csak azzal a feltétellel, ha a lábát nem teszi rá.

★

SAJNALKOZÁS
 — Sajnálattal hallottam, hogy a feleséged megszökött a könyvelővel.
 — Sose sajnálkozzál. Nagyon rossz könyvelő volt.

★

TÉVEDES
 — Biró: Tojást lopott Brown úr üzletében. Tagadja?
 — Vádlott: Nem.
 — Biró: Tud valamit a mentességére felhozni?
 — Vádlott: Igen. Tévedésből vittem el a tojásokat.
 — Biró: Miféle tévedésből?
 — Vádlott: Azt hittem, hogy frissek.

RÉSZEKSÉG
 — Ne igyon annyit. Az alkohol tönkreteszi az egészséget, még a látását is meggyengíti.
 — Gyengíti? Ellenkezőleg. Most is mindent duplán látok.

★

KINOS
 — Hogy tudtál ezzel a röhgőnivalóan ronda nővel ilyen kedvesen elcsévegni?
 — A feleségem.
 — Bocsánat, tévedtem...
 — Én tévedtem...

★

A MUTATVANY
 A cirkuszigazgató irodájába — kezében egy törpepapagájjal — beállított egy állatidomár. Mellette egy kutyaványt, — biztatta az igazgató a jelentkezőt.
 — Na, lássuk a mutatványt, — biztatta az igazgató a mutatványt.
 — Az állatidomár az asztalra állította a kutyát, a kutyája fejére rátette a papagájt, aztán kettőt tapsolt, mire a papagáj elénekelte „Az aszszony ingatag” című áriát a Rigolettóból. Amikor a dal végetért, az igazgató lelken-dezve mondotta:
 — Száz dollárt kap ezért a számért! Már a mai napra műsorra tűzöm.
 — Bocsánat igazgató úr, de elég lesz ötven dollár is.
 — Megbolondult? En százzal kínálok, maga meg ötvennel megelégszik?
 — Igen. Mert egy kis svindli van a dologban. A papagáj csak tátogatja a száját. A kutya ugyanis hasbeszélő.

★

Egyik szennáció-újság jelentése:
 „Elsők az információban, elsők a cáfolatban.”

★

A BIZONYOS LÓ
 A párizsi asszony lobogtat egy cédulát, amin egy női név van felírva:
 — Ki ez? Ki ez a Francoise?
 — A férj nyugalommal.
 — Ez nem ki, hanem mi. Ez az a ló, amelyiket tegnap megjártam a lóversenyen.
 — Igen?
 — Igen.
 — No, akkor tudd meg, hogy az a ló az előbb telefonált, hogy hat órára vár a mozi előtt.

Képeslap
 Robert Veatch Klamath Falls-i polgármester, a jedd burgonya farm tulajosa egy tonna krumplibanagadott Willand Frazer lingsi (USA, Montana állampolgármesterével, akinek gári foglalkozása: cukortermelő és ezért saját tervényeiből ajánlott fel a gadás elvesztése esetén tonnányit, hogy az Amerikai Legion baseball bajnoksá mérközésen Klamath Falls együttese le fogja győztesíteni a Klamath Falls csapatát. A zött és Robert Veatch gármester most nem tud mit csináljon egy tonna korrépával.
 (Newsweek, New York)

★

„Csak nálunk vásárolj jeggyűrűt!” — hirdeti Los Angeles-i ékszerész reklámlapja. — „Nálunk szerezheti be a legolcsóbb válás esetén pedig kisebb jük ráfizetés nélkül olyan amilyet új menyasszonya kíválsztani.
 (The Hollywood Reporter)

★

Az angliai Torquay város könyvtárának igazgatója sította az alkalmazottait, hogy mosolyogva, kedveléssal az szolgálatukat, különben azonnal felmondja. Megokolás: Nem hajlandó parancsra mosolyogni.
 (Daily Mirror, London)

★

A londoni Lloyd társaság most közzétett adatai szerint az 1966-os évben 312 kereskedelmi hajó süllyedt el a világ különböző tengerein. A nagyobb flottával rendelkező országok közül csak Ausztrália, Lengyelország és Japán szlávia kereskedelmi hajókat nem érte károsodás.
 A legtöbb hajót — háromhetet — Görögország vesztette el, nyilván azért, mert ennek van a legtöbb ócska nagyobb tengeri utakra alkalmazható halálbárkaja.
 Százezeresekben kifizette Libanon vesztette a világ tengerin a legtöbbet, mert a hajója közül hat lett a hullmok áldozata.
 (Illustrated News, London)

★

Eddie Fisher, Liz Taylor egykori, számszerint negyedik férje judo-tanfolyamra iratkozott be, hogy renyház izomzatát rugalmasabbá tegye. Az oktató már az első órában alapos kezelésbe vette őt.
 Az eredmény: Eddie Fisher pillanatok alatt a padlón vert és ezzel maga részese lett a tanfolyamot befejeztettek kintette.
 (The Hollywood Reporter)

★

Apró bölcsességek
 A lökhajtásos repülő egyik hátránya, hogy többet távol rokon.
 Van olyan fró, akik nincsen mondanivalója, csak kerek.
 Egy férj megcsalta a feleségét s az asszony ebből tudta meg, hogy férje nemcsak horkolni tud.
 Lomnak nevezzük azt a néven át a lakásba hártya do holmit, amelyet mindig végre kidobunk, egy hét múlva rájövünk, hogy éppen na lenne szükségünk.

— Végeztem veled. Minden férfi az autódát nézi és nem engem.

A JO MOSTOHA
 A skót beleszeret egy szép özevgybe, akinek egy hét-éves fiacskája van. Megkéri a kezét az özevgynek, elveszi feleségül és nagyon kedves a gyerekhez, egy napon elviszi őt a város szélén lévő tóhoz fürödni. Amikor visszaérkeznek, a gyerek nagy lelkesedéssel meséli az anyjának:
 — Olyan édes, jó ember. Engedte, hogy háromszor is átússzam a tavat.
 — Dehát az nagyon nehéz lehetett.
 — Á, semmi. Csak az volt egy kicsit nehéz, hogy úszás közben mindig ki kellett előbb bújniom a zsákból.

★

SAJATOS KIVÁNSÁG
 Egy kislány lép be a könyvtárba.
 — Kérem szépen, kaphatnék egy olyan könyvet, ami még nem nekem való?

MODERN ZENE
 A zenekadémia történt. A professzor azt kérdezi az egyik vizsgázótól:
 — Tudná kérem definiálni, hogy mi a modern zene?
 — Igen. A modern zene olyan erőteljes és dübörgő, hogy nehéz megállapítani a róla, milyen klasszikus szerzőtől lopták.

★

ALLATKERTBEN
 A papa az állatkertbe viszi a kislfiát. Allnak az orosz lán ketrece előtt. A kislfiú töpreng arccal kérdezi az apját:
 — Mondd, apu, ha ez az orosz lán most kitörne a ketrecéből és felfalna téged, milyen autóbusszal kell nekem hazautazni?

(מורה חדש)
 י. כשרה התנונית
 11070
 10717
 מ. ח'א הננג נ

ÖTVENEDIK ÉV
 Főszerkesztő: Dr.
 Felelős szerkesztő:
 Kiadó: Mizrach C.
 Hányegv 7.
 Telefon

Gunnar Egyiptom
 Hussein rövid elnököt januárban

Kairó, (Reuters) mult napokban re...
 ügy látszik újra...
 vetőli szerepet az...
 sában. Hussein, tást tett Fejszál zott és hosszas m...
 csa távirati iroda pontjában azok...
 Jarring, az UNO Hussein királyné...
 val.

Emlékeztet, Eskol miniszterelnöke...
 bette New-Yorki Izrael Gunnar J...
 konkrét javaslatok arab államoknak...
 gyalásokra vonat feltételezhető, hog...
 eilel szomszédos h...
 állam megbeszélé...
 a javaslatokkal...
 sak.

A megbeszélés...
 gára vall, hogy G...
 ring érkezését hét...
 Kairóba és nyilván...
 Hussein és Nass...
 kozásain és egyes...
 tot akarnak kiala...
 kel a javaslatokk...

Országok

Haifán és A hullámok repülőgépe
 Az erős szélv...
 szagot, kisebb szü...
 szerte súlyos kár...
 hatalmas vihar t...
 tását. Haifán a k...
 tóhajók péntek dé...
 hogy megakadály...
 rongálódását a he...
 telen elszakadtak...
 egyesült erőfeszít...
 hullámok a mólór...

A vihar erejét...
 hogy a hullámok...
 két kioszkot a Kár...
 ról a bennük lé...
 együtt. Haifán 24...
 gása alatt 20 eset...
 totta le a vihar...
 és a telefon-kábele...
 daron a túzóltókat...
 hívni két hatalma...
 tábla eltávolításá...
 két a vihar a ház...
 utcára dobott —

MAMUKANAK
 BR
 80 - I K S
 BOLDOGSÁGOT
 KIVAN
 lánya: BA
 unokái: A

**Miért oly sz...
 Megtudja — h...
 újsági
 Az izraeli-a
 64 OLDAL
 Ka**